

ΠΡΩΤΟ ΣΕΛΟΣ
Κ.Κ.
ΑΥΤΙΑΡΧΗΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ 57

ΑΙΓΑΙΟ.edu

Αρ. φύλλου 11 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

**Τα Πανεπιστήμια
μπορούν
να συμβάλουν
στην αντιμετώπιση
της κρίσης**

(σελ. 3)

ΛΙΜΑΝΙΑ και ΕΡΕΥΝΑ

**Το ΤΝΕΥ Συμμετέχει
στο Ευρωπαϊκό
Παρατηρητήριο
για τα Λιμάνια**

(σελ. 4)

ΜΟΔΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

**Πρωτοετείς
στην Σύρο
σχεδιάζουν μόδα
για ήρωες
των παραμυθιών**

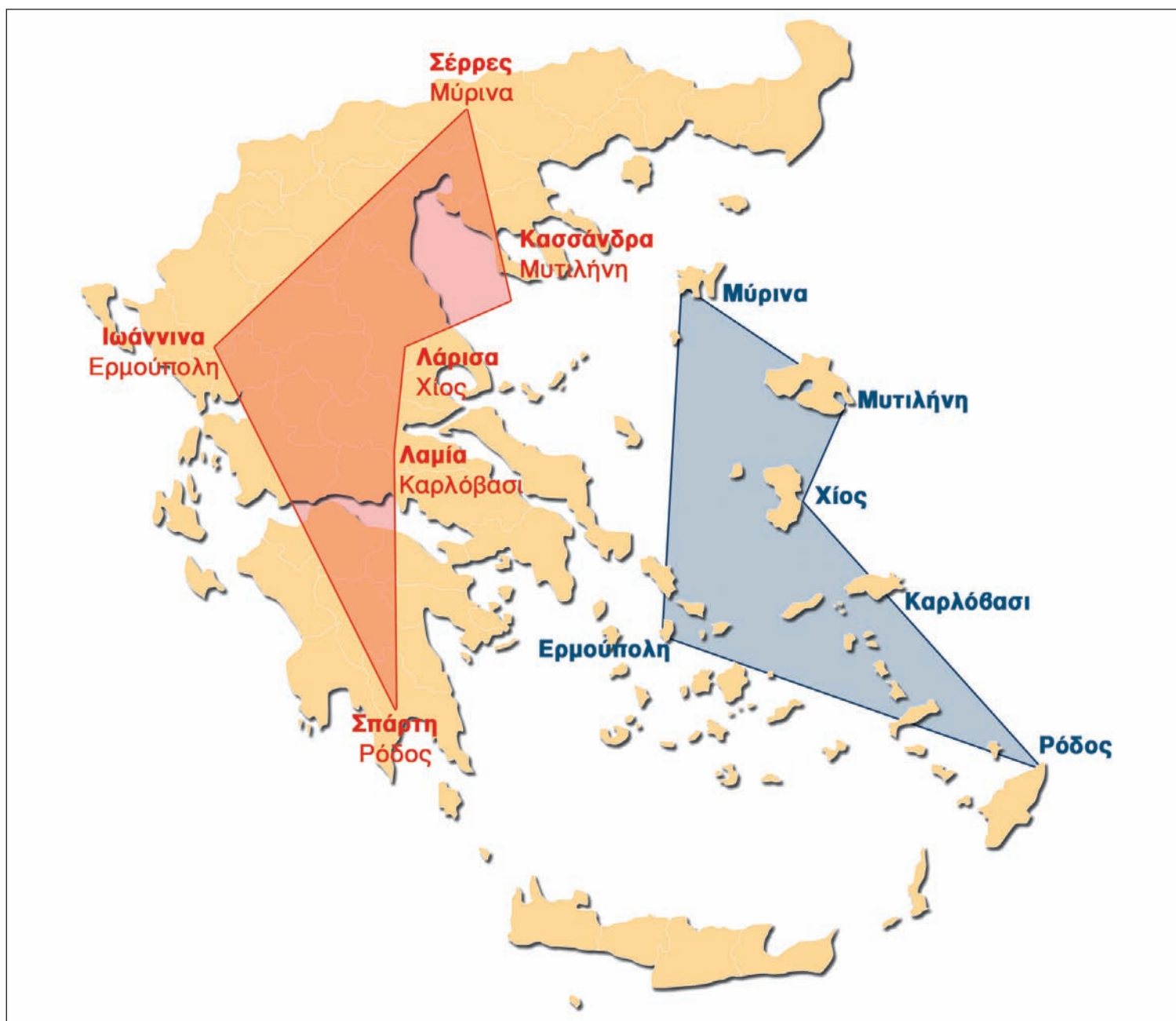
(σελ. 10)

ΛΙΜΑΝΙΑ και ΕΡΕΥΝΑ

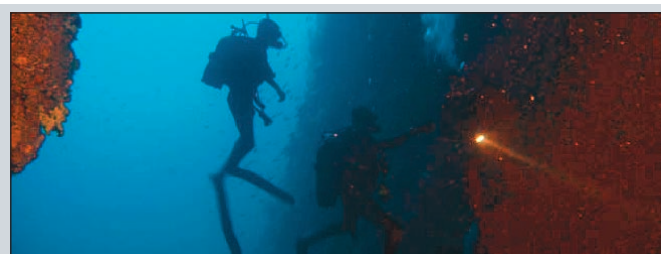
**Μαθήματα
Ελληνικής γλώσσας
και πολιτισμού
σε 30 φοιτητές από
την Ευρώπη**

(σελ. 14)

Πανεπιστήμιο από Σέρρες μέχρι Σπάρτη χωρίς Εθνική Οδό

(σελ. 2)

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΔΥΤΕΣ
Όταν κατάκτηση της γνώσης
και hobby γίνονται ένα

(σελ. 13)

Ένα Πανεπιστήμιο αλλιώς από τ' άλλα...

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διαφέρει σε πολλά σημεία από αυτό που φαντάζεται συνήθως μια υποψήφια φοιτήτρια, ένας υποψήφιος φοιτητής. Μολονότι είναι δύσκολο να σκιαγραφήσει κανείς σε λίγες γραμμές τη φυσιογνωμία του και τη ζωή που το περιβάλλει, αξίζει να αναφερθούν μερικά χαρακτηριστικά στοιχεία.

Μεταξύ των 20 ελληνικών πανεπιστημίων, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι το 10^ο κατά σειρά ίδρυσης. Αν όμως συνυπολογιστούν προϋπάρχουσες ανώτατες σχολές, όπως η Πάντειος, η Γεωπονική Αθηνών κ.ά. που μετεξελίχθηκαν σε πανεπιστήμια αργότερα, τότε το Αιγαίο τοποθετείται στη 17^η θέση κατά σειρά ίδρυσης. Πρόκειται δηλαδή για ένα σχετικά «νεαρό» πανεπιστήμιο που μετράει 25 χρόνια ζωής. Παρά το «νεαρό» της ηλικίας του, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι το 7^ο σε πλήθος τμημάτων, γεγονός που υποδηλώνει τη ραγδαία ανάπτυξη του. Στη διάρθρωσή του περιλαμβάνονται 17 Τμήματα (προπτυχιακά) και 28 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, στα οποία φοιτούν συνολικά περίπου 13.000 φοιτητές. Γεωγραφικά το Πανεπιστήμιο Αιγαίου εκτείνεται από τη Λήμνο και τη Σύρο έως τη Ρόδο. Ανάλογο σε έκταση πανεπιστήμιο στην ηπειρωτική Ελλάδα θα περιελάμβανε τμήματα από τις Σέρρες και τα Ιωάννινα έως και τη Σπάρτη.

Το όραμα

Η περιοχή του Αιγαίου και των δυτικών ακτών της Μικράς Ασίας αποτέλεσαν κοιτίδα των επιστημών και του πολιτισμού. Σημαντικά ιστορικά πρόσωπα και επιτεύγματα έχει κληρονομήσει η περιοχή αυτή στα πεδία της Φιλοσοφίας, των Μαθηματικών, της Ποίησης, των Φυσικών Επιστημών, της Ιατρικής κ.α.. Το ελληνικό κράτος δε θα μπορούσε να μην υποστηρίξει δομές έρευνας στην περιοχή αυτή. Αποτελεί χρέος έναντι της ιστορίας της, αλλά και της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Ζητούμενο στο σημερινό σχεδιασμό και την προοπτική του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι να προσελκύει από την υπόλοιπη Ευρώπη και τον κόσμο ερευνητές, διδάσκοντες και φοιτητές, όταν το θεσμικό πλαίσιο το επιτρέπει. Ο σχεδιασμός αυτός επι-

διώκει να αξιοποιήσει την ελκυστικότητα των νησιών μέσα από την πνευματική και πολιτισμική κληρονομιά, τη γοητεία της φύσης και τον τρόπο ζωής που μόνο σε νησί μπορεί να βιώσει κανείς. Η φιλοσοφία αυτή έχει ήδη αποδώσει, καθώς υπάρχει πληθώρα διεθνών συνεργασιών σε επίπεδο ερευνητικών προγραμμάτων.

Γιατί είναι τόσο διαφορετικό;

Υπάρχουν δύο βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν έντονα το Πανεπιστήμιο Αιγαίου: η γεωγραφική διασπορά των 6 πανεπιστημιούπολεων και η διαφορετικότητα των αντικειμένων.

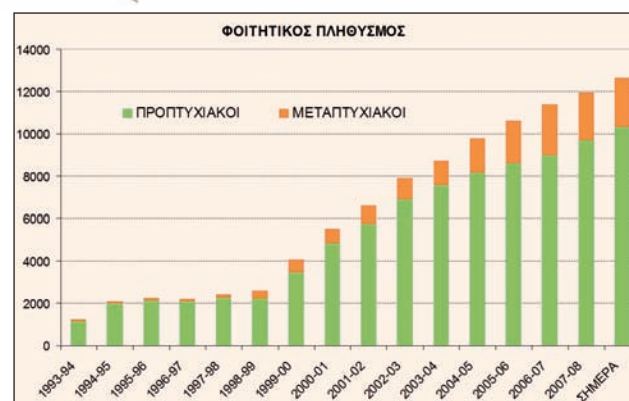
Η χωροταξία του

Η εύκολη λύση δημιουργίας πανεπιστημίου στην περιοχή του Αιγαίου θα ήταν η επιλογή ενός νησιού και η ανάπτυξη εκεί μιας ενιαίας πανεπιστημιούπολης. Λειτουργικά θα διευκόλυνε τη διοίκηση ενός ιδρύματος, που αποκλειστικό στόχο έχει την «εντός των τειχών» έρευνα με μια αντίληψη «ακαδημαϊκού περικλειστού». Μια άλλη εκδοχή θα ήταν η δημιουργία πολλών μικρών ιδρυμάτων διάσπαρτων στο Αιγαίο, που όμως θα έχαναν το κρίσιμο μέγεθος και την ταυτότητα ενός πανεπιστημίου που φέρει το βάρος του Αρχιπελάγους στον τίτλο του. Η διασπορά του δεν αφορά μόνο στην πολυνησία, αλλά και στη χωροταξία των υποδομών του Πανεπιστημίου μέσα στις πόλεις. Είναι μια επιλογή που συνδέεται με τον πολιτισμικό και κοινωνικό ρόλο που καλείται να διαδραματίζει ένα πανεπιστήμιο ως μέρος του αστικού ιστού και της τοπικής κοινωνίας. Αυτή η επιλογή προσφέρει την εμπειρία στους φοιτητές και την ευλογία στις νησιωτικές κοινωνίες να συνυπάρχουν αρμονικά. Μη λησμονούμε το ρόλο στην πολιτισμική, αρά ειρηνική, θωράκιση του Αιγαίου.

Τα αντικείμενα

Από την άλλη, ένα πανεπιστήμιο πρέπει να μπορεί να βλέπει μπροστά και να προβλέπει τις ανάγκες του μέλλοντος. Ανάγκες της αγοράς εργασίας, της οικονομίας, της κοινωνίας, της ανθρωπότητας. Σε διεθνές επίπεδο, οι εξελίξεις στην τεχνολογία και τις βιοεπιστήμες είναι ραγδαίες. Η οικονομία και οι κοινωνίες παγκοσμιοποιούνται, ενώ παράλληλα έρχονται τεράστιες δημογραφικές μεταβολές. Η επιστήμη πρέπει να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και τα πανεπιστήμια πρέπει να εφοδιάζουν κατάλληλα τους μελλοντικούς επιστήμονες με γνώσεις, δεξιότητες, αξίες και, φυσικά, με μεθοδολογικά εργαλεία. Είναι τέτοιος ο ρυθμός παραγωγής γνώσης και τέτοια η ευκολία πρόσβασης στην πληροφορία, που ο σημερινός επιστήμονας πρέπει πρώτα από όλα να μάθει πώς να αξιολογεί και να επιλέγει τη χρήσιμη και

αξιόπιστη γνώση. Πρέπει να μάθει να διερευνά κριτικά και να μαθαίνει.

Πολλά είναι τα τμήματα του Αιγαίου που όταν ιδρύθηκαν ξένισαν, λόγω του «περιέργου» τότε αντικείμενου τους. Όμως τα πεδία της προστασίας περιβάλλοντος, της διαχείρισης του πολιτισμικού κεφαλαίου, της κοινωνικής ανθρωπολογίας, της γεωγραφίας, των πολιτισμών της Μεσογείου, της σύγχρονης διοίκησης, της αναλογιστικής, ξεκίνησαν ως πανεπιστημιακά τμήματα από το Αιγαίο.

Η διεπιστημονικότητα

Η παροχή σπουδών με διεπιστημονικό χαρακτήρα, εκτός από την αναγκαιότητά της στην κατανόηση φυσικών και κοινωνικών φαινομένων, προωθείται στις μέρες μας για δύο λόγους. Από τη μία, η ανάπτυξη της καινοτομίας διευκολύνεται όταν συνδυάζεται η γνώση από διαφορετικούς χώρους της επιστήμης και από διαφορετικές σχολές σκέψης. Από την άλλη, οι απόφοιτοι διεπιστημονικών προγραμμάτων σπουδών είναι πιο

ευέλικτοι, και στον τρόπο που εργάζονται, αλλά και στην προσαρμογή τους σε διαφορετικούς επαγγελματικούς χώρους.

Κλίμα περιφερειακού ΑΕΙ

Συχνά, δημοσιεύματα εμφανίζουν τη ζωή και τις σπουδές στην περιφέρεια ως ένα «δράμα». Δεν υπάρχουν, λένε, υποδομές, δεν υπάρχουν διδάσκοντες, ούτε εστιατόρια, λείπουν, Όσο δεν είναι καλό να ωραιοποιούμε τα πράγματα, άλλο τόσο δεν πρέπει να τα υποπεδώνουμε. Μεταξύ δύο υπερβολικών εικόνων η αλήθεια είναι συνήθως κάπου στη μέση. Χωρίς, λοιπόν, καμία πρόθεση υπερβολής, αξίζει να γίνουν μερικές αναφορές σε χαρακτηριστικά των σπουδών στα νησιά. Εδώ δεν υπάρχει η μεγάλη, αχανής και ενδεχομένως απρόσωπη πανεπιστημιούπολη του Κέντρου. Υπάρχει το κλίμα της ζωντανής πανεπιστημιούπολης σε επίπεδο ακαδημαϊκών και προσωπικών σχέσεων. Κατά κανόνα, τα κτήρια του Πανεπιστημίου βρίσκονται μέσα στους ιστούς των νησιωτικών πόλεων. Οι διδάσκοντες είναι προσίτοι, τόσο λόγω της ευκολίας που υπάρχει στις πόλεις της περιφέρειας όσο και χάρη στη γενικότερη ατμόσφαιρα. Εδώ δεν υπάρχει η «ένταση» της μεγαλούπολης (με όλα τα καλά και τα κακά), αλλά ούτε χαμένες ώρες στις μετακινήσεις. Στο περιφερειακό νησιωτικό πανεπιστήμιο οι παρέες είναι έντονα «φοιτητικές». Η επικοινωνία μεταξύ φοιτητών δεν περιορίζεται στις ώρες των διαλέξεων. Η διασκέδαση και η πολιτιστική δημιουργία έχει κατακτηθεί από τις φοιτητοπαρέες. Ουσιαστικά, οι πόλεις ζουν στους ρυθμούς των φοιτητών. Ενδεικτική, άλλωστε, είναι η δράση στο Αιγαίο περισσότερων των 30 φοιτητικών πολιτιστικών ομάδων που δημιουργούν παράλληλα με τις σπουδές.

Διεύθυνση:

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Λόφος Πανεπιστημίου
Κτήριο Διοίκησης
Τ.Κ. 81100, Μυτιλήνη
Τηλ.: 22510 36772, Fax: 22510 36019
URL: www.aegean.gr/newspaper
E-mail: newspaper@aegean.gr

Ιδιοκτησία:

Εταιρεία Αξιοποίησης & Διαχείρισης
Περιουσίας Πανεπιστημίου Αιγαίου
Εκδότης:
Καθηγητής, Πάρις Τσάρτας, Πρύτανης
Υπεύθυνοι ύλης:
Θεώνη Δέδε (Γραφείο Πρυτανείας)
Μάριος Μπαλής (Γραφείο Πρυτανείας)
Κεντρική Διεύθυνση Δημοσίων-Διεθνών Σχέσεων
και Δημοσιευμάτων

Διόρθωση κειμένων:

Χριστίνα Καλλέργη
Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:
Χρήστος Παρασκευαΐδης
Παραγωγή - Εκτύπωση:
Επικοινωνία Λέσβου Α.Ε.
Καρά Τεπέ, Τ.Κ. 81100 Μυτιλήνη, Τηλ.: 22510 27801
E-mail: news@emprosnet.gr

Η ελληνική οικονομική κρίση και πανεπιστήμια

Του Γιάννη Σπιλάνη*

Η οικονομική κρίση που βιώνουμε τον τελευταίο χρόνο στη χώρα μας είναι συνδυασμός τουλάχιστον τριών παραγόντων:

- της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, που προσπαθώντας να εξασφαλίσει όλο και μεγαλύτερα κέρδη στο κερδοσκοπικό και τραπεζικό κεφάλαιο όχι απλά έχει διευρύνει τις ανισότητες, αλλά έχει οδηγήσει αυξανόμενα τμήματα του πληθυσμού του πλανήτη (και ειδικά των ανεπτυγμένων χωρών) να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.
- της κρίσης της ελληνικής κοινωνίας που αποτυπώνεται σε δημοσιονομική κρίση, ως συνδυασμός (α) σειράς κυβερνήσεων ευάλωτων για κάθε είδους «ρυθμίσεις» (φορολογικές και ασφαλιστικές, ρυθμίσεις στους διαγωνισμούς κ.λπ.) υπέρ των ομάδων πίεσης, (β) ενός κρατικού μηχανισμού αυταρχικού, αναποτελεσματικού και διεφθαρμένου που εξασφαλίζει «πρόσθετα εισοδήματα» σε ιδίους και ημετέρους, αφήνοντας όμως άδεια τα κρατικά ταμεία και (γ) μιας κοινωνίας (ή καλύτερα ενός αθροίσματος ατόμων χωρίς συνοχή και κοινούς στόχους) που έχει εθιστεί να διευρύνει την οικονομική της ευημερία σε βά-

ρος των άλλων (των «κουτόφραγκων», του κράτους, του περιβάλλοντος, των πιο αδύναμων μελών της).

- της κρίσης της παρασιτικής, κερδοσκοπικής και αντιπαραγωγικής δομής της ελληνικής οικονομίας που ποτέ δεν απέκτησε γερές παραγωγικές ρίζες ώστε να είναι ανταγωνιστική. Με τον τελευταίο αυτόν παράγοντα θα ασχοληθούμε στη συνέχεια.

Η συνεχής συρρίκνωση των ανταγωνιστικών (εξαγωγικών) κλάδων οδηγεί μαθηματικά σε μείωση του ΑΕΠ, μείωση που μπορεί προσωρινά να ανακόψει η υψηλή καταναλωτική δαπάνη βασισμένη σε δανεισμό (εθνικό και ατομικό). Στην περίπτωση της χώρας μας, οι επιδοτήσεις (ευρωπαϊκές και εθνικές) και η ρευστότητα από την υπεξαίρεση του δημόσιου πλούτου -που στράφηκαν κυρίως στη κατανάλωση και στην απόκτηση πάγιων αγαθών (π.χ. αυτοκίνητα, ακίνητα)- συνέβαλαν προς αυτή τη κατεύθυνση.

Επιπλέον, η όποια εθνική αναπτυξιακή στρατηγική έμεινε προσκολλημένη στην επίτευξη ανταγωνιστικότητας μέσω του χαμηλού κόστους παραγωγής, σε συνδυασμό με τη χρήση ανειδίκευτου ανθρώπινου δυ-

ΦΩΤΟ: PETER FARKAS - www.birdlife.ch

ναμικού. Αν αυτή η στρατηγική ήταν αποτελεσματική τις δεκαετίες του '60 και του '70, είναι φανερό ότι αποτελεί αδιέξοδο για μια χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ενιαίο νόμισμα. Το κλείσιμο μεγάλου αριθμού παραγωγικών μονάδων στο μεταποιητικό τομέα και η μεταφορά τους κατ' αρχάς στα Βαλκάνια και στη συνέχεια σε χώρες όπως η Κίνα, με πολύ χαμηλότερο κόστος παραγωγής, ήταν απλά μια φυσιολογική εξέλιξη. Σήμερα, για τους ίδιους λόγους, κινδυνεύει και

η τελευταία «βαριά βιομηχανία» της ελληνικής οικονομίας: ο τουρισμός.

Υπάρχει διέξοδος για τον ελληνικό τουρισμό (και κατ' επέκταση για την ελληνική παραγωγή); Η δημιουργία ανταγωνιστικών προϊόντων δεν μπορεί να στηρίζεται ούτε στην εκμετάλλευση του ανειδίκευτου ανθρώπινου δυναμικού (χαμηλά αμειβόμενη και ανασφάλιστη εργασία), στην εξαπάτηση του τουρίστα-καταναλωτή και του κράτους, ούτε όμως και στη συνεχή επέκταση της δόμησης (παραθερισμός). Αντιθέτως θα πρέπει να βασίζεται στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας (φύση, πολιτισμός και τοπικά προϊόντα ποιότητας) με τη χρήση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού. Η ενσωμάτωση γνώσης σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (σχεδιασμού και παραγωγής προϊόντος, ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών στην προστασία και στην ανάδειξη φυσικών και πολιτιστικών πόρων, ανάπτυξης στρατηγικών προώθησης, διαχείρισης προορισμών κ.λπ.) αποτελεί δοκιμασμένη στρατηγική. Τα πανεπιστήμια, που έχουν ως αντικείμενο την παραγωγή και τη διάχυση γνώσης, μπορούν να συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση.

*Ο Γιάννης Σπιλάνης είναι επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Γραφειοκρατία - Πρασίνισμα: 0-1

Το Τμήμα Περιουσίας και Προμηθειών, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ολοκλήρωσε για πρώτη φορά στη Μυτιλήνη τη διαδικασία απόσυρσης προς ανακύκλωση Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (Α.Η.Η.Ε.).

Η διαδικασία πραγματοποιήθηκε μέσω της εταιρείας ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε., η οποία αποτελεί τον υπεύθυνο φορέα για την οργάνωση και τη λειτουργία του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης των Α.Η.Η.Ε. στην Ελλάδα. Τα υλικά προς ανακύκλωση παραδόθηκαν στην εταιρεία ΑΦΟΙ ΣΑΜΙΩΤΗ & ΣΙΑ Ε.Ε., η οποία λειτουργεί ως σημείο συλλογής στη Μυτιλήνη και παράλληλα είναι μία από τις εννέα μονάδες επεξεργασίας Α.Η.Η.Ε. στην Ελλάδα. Αποσύρθηκαν προς ανακύκλωση όλα τα Α.Η.Η.Ε. που είχαν συσσωρευτεί σχεδόν από την έναρξη λειτουργίας του Πανεπιστημίου, τόσο από τις διοικητικές υπηρεσίες όσο και τα εκπαιδευτικά Τμήματα. Παράλληλα, παραδόθηκε και μι-

κή ποσότητα μετάλλου, πλαστικού και μπαταριών. Αξίζει να σημειωθεί ότι για να φτάσουμε σε αυτό το σημείο χρειάστηκαν πάνω από 2 χρόνια γραφειοκρατίας ώστε να είναι δυνατόν από εδώ και στο εξής το Πανεπιστήμιό μας να έχει τη δυνατότητα να αποσύρει προς ανακύκλωση τα Α.Η.Η.Ε. χωρίς να είναι απαραίτητη η μεσολάβηση άλλων δημοσίων υπηρεσιών. Συνεπώς, έχουμε πλέον τη δυνατότητα μέσα σε λίγες ημέρες από τη στιγμή που θα εκδηλωθεί ενδιαφέρον από τους τελικούς χρήστες, να προχωρούμε στην ενεργοποίηση της ανακύκλωσης σε τακτικά χρονικά διαστήματα (π.χ. δύο φορές ανά έτος), με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων, τη μείωση του

όγκου των απορριμμάτων και συνεπώς την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. Επίσης, η παραπάνω διαδικασία θεσμοθετήθηκε, πραγματοποιήθηκε και θα συνεχίζει να πραγματοποιείται και στα πλαίσια της διαδικασίας πιστοποίησης των Διοικητικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με το περιβαλλοντικό πρότυπο EMAS.

Ευελπιστούμε ότι με αυτή μας την ενέργεια ως δημόσια υπηρεσία, θα ευαισθητοποιήσουμε και τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας να προχωρούν σε ανακύκλωση των ιδιωτικών τους ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών τους αποβλήτων, είτε μέσω του Πανεπιστημίου είτε στα διάφορα σημεία συλλογής που βρίσκονται στην πόλη της Μυτιλήνης.

Τα λιμάνια στα «σαλόνια» της επιστήμης

Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών συμμετέχει σε σύμπραξη υπό τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Λιμένων (ESPO) για τη δημιουργία δεικτών απόδοσης των λιμανιών και την ίδρυση Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Λιμένων.

Το ζήτημα των λιμανιών απασχόλησε πρόσφατα την κοινή γνώμη. Οι κινητοποιήσεις των εργαζομένων ανέδειξαν ένα κρίσιμο πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό ζήτημα, που φαίνεται ότι παραμένει ανοικτό.

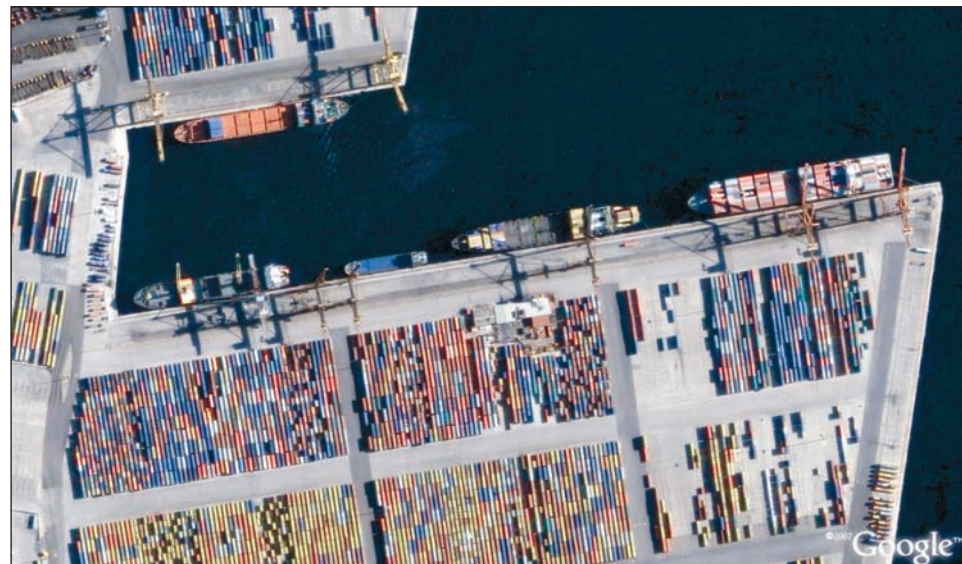
Το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (TNEY) συμμετέχει σε σύμπραξη υπό τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Λιμένων (ESPO) για τη δημιουργία δεικτών απόδοσης λιμένων. Στη σύμπραξη συμμετέχουν επίσης το Cardiff University, το Technical University of Eindhoven, το University of Antwerp - Institute of Transport and Maritime Management Antwerp (ITMA) και το Vrije Universiteit Brussel. Η εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνει τη διεθνή αναγνώριση και κινητικότητα του Τμήματος και ειδικότερα του **Εργαστηρίου Διοίκησης Ναυτιλιακών και Λιμενικών Επιχειρήσεων (ΕΔΙΝΑΛΕ)**.

Με την ευκαιρία αυτή επικοινωνήσαμε με τον επικουρο καθηγητή κ. **Θάνο Πάλλη**, επιστημονικό υπεύθυνο από πλευράς Πανεπιστημίου Αιγαίου, και ζητήσαμε λεπτομέρειες για τη συγκεκριμένη συνεργασία αλλά και τη γνώμη του για το ζήτημα των λιμανιών.

Κύριε Πάλλη, σε τι ακριβώς αφορά αυτή η σύμπραξη;

Πρόκειται ουσιαστικά για το πρόγραμμα «PPRISM», το οποίο επιχειρεί να θεμελιώσει το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Λιμένων, καθορίζοντας τους κύριους άξονες δράσης του και παρέχοντας μια ολοκληρωμένη πρόταση λειτουργίας του. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί την πρώτη συστηματική προσπάθεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τον καθορισμό ενός συνόλου δεικτών μετρήσεων της απόδοσης των λιμένων. Είναι δε ιδιαίτερα σημαντικό ότι θα πραγματοποιηθεί με την ενεργή συμμετοχή των ευρωπαϊκών λιμένων από όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε..

Το σύνολο των επιστημονικών συνεργατών είναι πεπεισμένο ότι με τη συνεργασία των λιμενικών αρχών τα συμπεράσματα θα είναι αποδε-

κτά από το σύνολο της λιμενικής βιομηχανίας και εφαρμόσιμα με τρόπο που θα προωθήσουν στην πράξη την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής λιμενικής βιομηχανίας. Είμαστε όλοι πολύ ικανοποιημένοι, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη ότι το συγκεκριμένο πλαίσιο συνεργασίας των λιμενικών αρχών και της επιστημονικής κοινότητας μπορεί να συμβάλει προς την αναγκαία βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τη διαφάνεια των πρακτικών των ευρωπαϊκών λιμένων.

Ποιες είναι οι προοπτικές της σύμπραξης;

Πρόκειται για μια σύμπραξη που αποσκοπεί σε μία μακροχρόνια συνεργασία με τον ESPO, τον οργανισμό που εκπροσωπεί όλους τους ευρωπαϊκούς λιμένες. Ο χαρακτήρας αυτός θα αναπτύχθει περαιτέρω με την αναμενόμενη πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Λιμένων. Αναμφίβολα, η επιστημονική συνεργασία του Εργαστηρίου μας με το Παρατηρητήριο θα διατηρήσει την ερευνητική μας δραστηριότητα στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού «λιμενικού» ενδιαφέροντος για αρκετά χρόνια.

Πολύς λόγος γίνεται για τη διαχείριση των λιμανιών στη χώρα μας. Ποια είναι η θέση σας;

Οι πρόσφατες εξελίξεις στο Σταθμό Εμπορευματοκιβωτίων (ΣΕΜΠΟ) Πειραιά, έφεραν τους ελληνικούς λιμένες στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Όλοι γνωρίζουμε πλέον ότι ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιά (ΟΛΠ) διοικείται από τη λιμενική αρχή, διαθέτει εξειδικευμένους τερματικούς σταθμούς εξυπηρέτησης, και υπάρχει ενδιαφέρον πολυεθνικών ναυτιλιακών εταιρειών (π.χ. COSCO Pacific) και ειδικών εταιρειών διαχείρισης τερματικών λιμένων για την ανάληψη της εκμετάλλευσης των ΣΕΜΠΟ μέσω παραχώρησης. Όπως ακριβώς συμβαίνει σε κάθε σύγχρονο δημόσιο λιμένα με διεθνή κίνηση σχεδόν σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι δομικές αλλαγές που έχουν συμβεί στη ναυτιλία, οι απαιτήσεις που επιβάλλουν και η αναγκαιότητα σημαντικών επενδύσεων οδηγούν στη λογική σκέψη ότι ο δημόσιος τομέας δεν είναι σκόπιμο να κυνηγήσει (βλ. δημόσιες επενδύσεις) την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων μόνο χρηστών, που να μην εξασφαλίζουν στο λιμάνι σημαντικές ποσότητες φορτίων, έχουν όμως εξειδικευμένες ανάγκες και είναι «περιστασιακοί» χρήστες του λιμένα.

Είναι η διαχείριση των λιμανιών αντικείμενο διδασκαλίας και μελέτης;

Αν οι απόψεις κάθε εμπλεκόμενης πλευράς στο ζήτημα των λιμένων αποτελούν γρίφο για τους περισσότερους, δε συμβαίνει το ίδιο και με τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα θέματα της λιμενικής οικονομικής και πολιτικής αποτελούν τμήμα των σημαντικών ερευνητικών και διδακτικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο TNEY. Κεντρικό στοιχείο των διδακτικών προσπαθειών αποτελεί η ευρωπαϊκή δράση «Jean Monnet», μέσω της οποίας χρηματοδοτείται από το 2003 η ανάπτυξη της έρευνας θεμάτων της Ευρωπαϊκής Λιμενικής Πολιτικής. Πρόκειται για το πρώτο σχετικό πρόγραμμα σε πανεπιστήμιο της Ευρώπης, η χρηματοδότηση του οποίου εκτός των άλλων έχει δώσει τη δυνατότητα να επισκεφθούν την πανεπιστημιακή μονάδα της Χίου διακεκριμένοι επιστήμονες από την Ευρώπη και την Ασία. Η επιτυχής υλοποίησή της την περίοδο 2003 - '08, συνέβαλλε στην ανανέωση της χρηματοδότησης της δράσης ως το 2013.

Επομένως, με αυτό τον τρόπο συμβάλλετε και στην παραγωγή γνώσης...

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναμφίβολα συμβάλλει στην παραγωγή γνώσης για την επιβεβλημένη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων λιμενικών υπηρεσιών και την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων ισόρροπης ανάπτυξης των ελληνικών λιμένων σε σχέση με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες όλων των ενδιαφερομένων. Επιδιώκοντας, μάλιστα, την ευρύτερη δυνατή διάχυση της γνώσης που παράγεται στο Π.Α., δημιουργήσαμε ένα διαδικτυακό κόμβο, το **www.porteconomics.gr**, που ενημερώνει για όλες τις τελευταίες ερευνητικές εξελίξεις σε θέματα λιμενικής οικονομίας, διοίκησης και πολιτικής.

Άσπρα, κόκκινα, κίτρινα, μπλε... караβάκια στο aegean.gr...

Marine Traffic: μια διαδικτυακή υπηρεσία για τον εντοπισμό της θέσης των πλοίων.

Πραγματική ιστορία!

Ταξίδεψα το καλοκαίρι από Πειραιά για Πάρο. Φτάνοντας στην Πάρο, μέσα στη γενική αναστάτωση, κατάφερα να πάρω μαζί μου λάθος αποσκευή. Όταν το συνειδητοποίησα, βρισκόμουν πια στο camping της Νάουσας και το καράβι μου είχε αναχωρήσει προ πολλού. Σε κατάσταση πανικού, παρέδωσα στην Τουριστική Αστυνομία την ξένη τσάντα και ξεκίνησα να ανακαλύψω τη δική μου. Δε θα τολμήσω να περιγράψω τη διαδικασία για να εντοπίσω το πλοίο, να δηλώσω την απώλεια και να βρω τρόπο να επιστρέψω σε μένα η τσάντα μου. Η απόλυτη τρέλα... Το μόνο που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι προσπαθούσα 20 λεπτά από το τηλέφωνο να πείσω υπάλληλο λιμενικού σταθμού γειτονικού νησιού ότι το πλοίο «Ithaki» περνάει και από Πάρο, ενώ εκείνη επέμενε ότι αυτό δεν έχει γίνει τα τελευταία 2 χρόνια! Για καλή μου τύχη θυμήθηκα ότι ένας φίλος μου είχε αναφέρει μια νέα διαδικτυακή υπηρεσία που έχει αναπτύξει το Πανεπιστήμιο Αι-

γαίου, η οποία λέγεται **Marine Traffic** και σου δίνει τη δυνατότητα να παρακολουθείς τις διαδρομές των πλοίων. Πηγαίνω σε ένα internet café, βρίσκω το Marine Traffic μέσα από τον ιστότοπο του Πανεπιστημίου Αιγαίου, και τι να δω εκεί; Όλα τα πλοία του κόσμου, φυσικά και του Αιγαίου, να κινούνται μπροστά μου όπως σε ηλεκτρονικό παιχνίδι. Ανακαλύπτω ότι το πλοίο με το οποίο ταξίδεψα βρίσκεται μεταξύ Τήνου και Μυκόνου, βρίσκω τα τηλέφωνα των τοπικών λιμεναρχείων και τελικά εντοπίζω το τηλέφωνο του αρχιλογιστή του πλοίου, ο οποίος για καλή μου τύχη είχε μαζέψει την απολεσθείσα τσάντα. Τι ανακούφιση! Επειδή, ως γνωστόν, ουδέν κακό αμιγές καλού, με αυτό τον τρόπο ανακάλυψα την υπηρεσία Marine Traffic, που έχει αναπτύχθει από το **Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων** με πρωτοβουλία και υπό το συντονισμό του λέκτορα **Δημήτρη Λέκκα**. Αν, λοιπόν, αναζητάτε πού ακριβώς βρίσκεται το πλοίο που ψάχνετε ή περιμένετε, σας τη συστήνω ανεπιφύλακτα. Θα τη βρεί-

τε στη διεύθυνση <http://syros-observer.aegean.gr/ais/> ή στην αρχική σελίδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου <http://www.aegean.gr/>.

Αυτό το πρόσωπο της Ελλάδας θέλουμε να μεταφέρουμε σε όλη την Ευρώπη.

Αυτό που συνδυάζει τον πολιτισμό και την Ιστορία μας με το πρόσωπο της σύγχρονης Ελλάδας. Το νέο Μουσείο της Ακρόπολης, το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό πολιτιστικό επίτευγμα της δεκαετίας.

Η Aegean, παράλληλα με το πρόγραμμα «Aegean - Κοντά στους Νέους» και τη δωρεάν μεταφορά μαθητών της νησιωτικής Ελλάδας στο νέο Μουσείο της Ακρόπολης, προχωρά και σε νέες δράσεις που προάγουν τον πολιτισμό και την Ιστορία μας. Συγκεκριμένα, μεταφέροντας την εικόνα της Κόρης στα δύο νέα Airbus A320 «Κλεισθένης» και «Φειδίας», προωθεί το νέο Μουσείο προσκαλώντας επιβάτες από όλη την Ευρώπη να το επισκεφθούν. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των πτήσεων εξωτερικού, θα προβάλλεται ειδικό βίντεο και στα 22 νέα Airbus, το οποίο θα παρουσιάζει το καινούργιο στολίδι της χώρας μας. Το νέο Μουσείο της Ακρόπολης.

Κλιματική αλλαγή

Μείζον διεθνές θέμα, το Δεκέμβριο 2009, ήταν η Σύνοδος της Κοπεγχάγης για το Κλίμα. Η Σύνοδος αυτή σημαδεύτηκε από πολλά: την τεραστίων διαστάσεων επικοινωνιακή προβολή της διεθνώς, τη μαζικότητα της συμμετοχής κυβερνήσεων και Μ.Κ.Ο., την αποτυχία σχεδιασμού και υιοθέτησης διεθνών πολιτικών συμβατών με το μέγεθος του υπό διάσκεψης προβλήματος... Ένα σχετικά άγνωστο, αλλά κρισιμότητα γεγονός που επισκίασε τη Σύνοδο, ήταν η αμφισβήτηση της επιστημονικής γνώσης και συμβουλής, από κράτη ή μεγάλα lobbies, μέσω του λεγομένου Climategate: κεντρική ιδέα ήταν ότι οι επιστήμονες «μαγειρεύουν» τα δεδομένα ώστε να επιτύχουν την επικυριαρχία του ρόλου και της θέσης τους. Είναι έτσι;

και θα ήθελαν να είχαν καλύτερες μετρήσεις της φοράς και ταχύτητας του ανέμου, της τυρβώδους ροής του, της συνολικής εύφλεκτης ύλης κ.λπ.. Υπάρχουν οι εξής εναλλακτικές λύσεις: (1) να τρέξουν να σωθούν, (2) να παραμείνουν στη θέση τους για να μπορέσουν να δουν εμπειρικά ποιος είχε δίκιο, (3) να κοιτάξουν να σβήσουν τη φωτιά. Στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής, δυστυχώς, η πρώτη επιλογή δεν υφίσταται, μια και οι επιπτώσεις αφορούν σε όλο το πλανητικό σύστημα. Μπορεί να υπάρχουν τεμάχια προς πώληση στη Σελήνη, αλλά οι δυνατότητες μετοίκησης αυτήν τη στιγμή είναι μάλλον περιορισμένες. Από τις υπόλοιπες δύο, δε χρειάζεται να είσαι διάνοια για αποφασίσεις τι να κάνεις.

Και όμως, παρ' όλα αυτά συνεχίζουμε να μιλάμε για έλλειψη συναίνεσης και για διεθνείς συνομοσίες. Όποιος γνωρίζει τον τρόπο που λειτουργεί η επιστήμη ξέρει ότι κάθε αποτέλεσμα μιας ομάδας ερευνάται εξονυχιστικά από την υπόλοιπη επιστημονική κοινότητα. Αλίμονο σε αυτόν που κάνει λάθος ή εσκεμμένα παραποιήσει στοιχεία· οι υπόλοιποι θα το βρουν αργά ή γρήγορα. Το γεγονός ότι κανένας μέχρι τώρα δεν έχει καταφέρει να διαψεύσει την υπόθεση της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής δεν οφείλεται στο ότι οι επιστήμονες δεν το έχουν προσπαθήσει (και θα κέρδιζαν το Νόμπελ αν το κατάφεραν), αλλά στο ότι η υπόθεση είναι πιθανότατα σωστή. Μακάρι η IPCC και οι επιστήμονές της να σφάλουν. Αλλά πολύ φοβάμαι ότι δε σφάλουν.

και θα ήθελαν να είχαν καλύτερες μετρήσεις της φοράς και ταχύτητας του ανέμου, της τυρβώδους ροής του, της συνολικής εύφλεκτης ύλης κ.λπ.. Υπάρχουν οι εξής εναλλακτικές λύσεις: (1) να τρέξουν να σωθούν, (2) να παραμείνουν στη θέση τους για να μπορέσουν να δουν εμπειρικά ποιος είχε δίκιο, (3) να κοιτάξουν να σβήσουν τη φωτιά. Στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής, δυστυχώς, η πρώτη επιλογή δεν υφίσταται, μια και οι επιπτώσεις αφορούν σε όλο το πλανητικό σύστημα. Μπορεί να υπάρχουν τεμάχια προς πώληση στη Σελήνη, αλλά οι δυνατότητες μετοίκησης αυτήν τη στιγμή είναι μάλλον περιορισμένες. Από τις υπόλοιπες δύο, δε χρειάζεται να είσαι διάνοια για αποφασίσεις τι να κάνεις.

Κλιματική αλλαγή και μεταφυσικά ερωτήματα

Του Χρόνη Τζεδάκη*

Στις 19 του περασμένου Νοέμβρη, hackers ανήρτησαν σε ανώνυμη ιστοσελίδα κλεμμένα e-mails της γνωστής Μονάδας Κλιματικών Αλλαγών του Πανεπιστημίου East Anglia της Βρετανίας. Αποσπασμένα από το συνολικό περιεχόμενό τους, αυτά τα e-mails χρησιμοποιήθηκαν από το lobby των «αρνητών» της κλιματικής αλλαγής ως αποδεικτικά στοιχεία για συνωμοτική προσπάθεια των επιστημόνων να διαστρεβλώσουν δεδομένα και να διογκώσουν την έκταση της ανθρώπινης επίδρασης στο κλίμα. Μάταια η επιστημονική κοινότητα προσπάθησε να εξηγήσει ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει και ούτε εξάγεται από τη συνολική ανάγνωση των μηνυμάτων. Η ιστορία γρήγορα έλαβε διαστάσεις μείζονος σκανδάλου (climategate) και έγινε πρώτο θέμα στα μέσα ενημέρωσης τις εβδομάδες πριν τη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης, εκτροχιάζοντας τη συζήτηση για τη μείωση των εκπομπών ρύπων. Καθημερινά σφυγμομετρήσεις έδειχναν το ποσοστό των Αμερικανών και Βρετανών πολιτών που αποδέχονται την ύπαρξη ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής να μειώνεται σημαντικά. «Πιστεύετε στην κλιματική αλλαγή;» ρωτούσαν τον κόσμο οι δημοσιογράφοι και το ερώτημα έμοιαζε να είχε αποκτήσει μεταφυσικές διαστάσεις. Αλλά το επιστημονικό πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής είναι τόσο πολύπλοκο, που ακόμη και ένας καλά πληροφορημένος πολίτης δεν είναι σε θέση να το κατανοήσει πλήρως, ιδιαίτερα όταν διαβάζει στον Τύπο αντικρουόμενες απόψεις που παρουσιάζονται ως εξίσου επιστημονικές. Συνεπώς, οι απαντήσεις των πολιτών στο ερώτημα γίνονται με γνώμονα άλλα κριτήρια, όπως π.χ. η εμπιστοσύνη (ή δυσπιστία) στους θεσμούς. Εξαι-

τίας αυτής της πολυπλοκότητας του θέματος, οι κυβερνήσεις ζήτησαν τη γνωμοδότηση των επιστημόνων και εθνικών ακαδημιών, με αποκορύφωμα τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) του ΟΗΕ, στην οποία μετέχουν 3.500 από τους πλέον εξέχοντες ειδικούς. Το πόρισμα της 4^{ης} έκθεσης της IPCC το 2007 είναι ότι η υπερθέρμανση του κλιματικού συστήματος είναι πλέον σαφής και ότι η παρατηρούμενη άνοδος της μέσης πλανητικής θερμοκρασίας από τα μέσα του 20^{ου} αιώνα οφείλεται, με πιθανότητα μεγαλύτερη του 90%, στις ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η IPCC λειτουργεί με την αρχή της γενικής συναίνεσης από τους συμμετέχοντες. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι κάποια συμπεράσματα είναι, αν μην τι άλλο, σχετικά συντηρητικά ως προς την έκταση του προβλήματος (π.χ. κάποιοι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι η πρόγνωση της IPCC υποτιμά τη μελλοντική αύξηση της μέσης στάθμης της θάλασσας).

Πέραν των «αρνητών» της κλιματικής αλλαγής, οι οποίοι στη συντριπτική πλειονότητα δεν είναι ειδικοί του θέματος, υπάρχουν και οι «σκεπτικιστές» επιστήμονες οι οποίοι επιτελούν ένα υγιές έργο με το να εγείρουν δύσκολες ερωτήσεις για θέματα στα οποία υπάρχει ακόμα αβεβαιότητα, όπως ο ακριβής ρόλος και ο χρόνος απόκρισης κάποιων αναδράσεων. Άλλο πράγμα, όμως, οι επιστημονικές διαφωνίες στα επί μέρους ζητήματα και άλλο η συνολική απόρριψη της ιδέας της κλιματικής αλλαγής, με επικίνδυνες επιπτώσεις για την ανθρωπότητα. Σκεφτείτε, λόγου χάρη, μια ομάδα από επιστήμονες οι οποίοι παρατηρούν το μέτωπο μιας πυρκαγιάς που προχωρά προς το μέρος τους. Διαφωνούν για το αν και πότε ακριβώς θα φτάσει στη θέση τους η πυρκαγιά

και θα ήθελαν να είχαν καλύτερες μετρήσεις της φοράς και ταχύτητας του ανέμου, της τυρβώδους ροής του, της συνολικής εύφλεκτης ύλης κ.λπ.. Υπάρχουν οι εξής εναλλακτικές λύσεις: (1) να τρέξουν να σωθούν, (2) να παραμείνουν στη θέση τους για να μπορέσουν να δουν εμπειρικά ποιος είχε δίκιο, (3) να κοιτάξουν να σβήσουν τη φωτιά. Στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής, δυστυχώς, η πρώτη επιλογή δεν υφίσταται, μια και οι επιπτώσεις αφορούν σε όλο το πλανητικό σύστημα. Μπορεί να υπάρχουν τεμάχια προς πώληση στη Σελήνη, αλλά οι δυνατότητες μετοίκησης αυτήν τη στιγμή είναι μάλλον περιορισμένες. Από τις υπόλοιπες δύο, δε χρειάζεται να είσαι διάνοια για αποφασίσεις τι να κάνεις.

Και όμως, παρ' όλα αυτά συνεχίζουμε να μιλάμε για έλλειψη συναίνεσης και για διεθνείς συνομοσίες. Όποιος γνωρίζει τον τρόπο που λειτουργεί η επιστήμη ξέρει ότι κάθε αποτέλεσμα μιας ομάδας ερευνάται εξονυχιστικά από την υπόλοιπη επιστημονική κοινότητα. Αλίμονο σε αυτόν που κάνει λάθος ή εσκεμμένα παραποιήσει στοιχεία· οι υπόλοιποι θα το βρουν αργά ή γρήγορα. Το γεγονός ότι κανένας μέχρι τώρα δεν έχει καταφέρει να διαψεύσει την υπόθεση της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής δεν οφείλεται στο ότι οι επιστήμονες δεν το έχουν προσπαθήσει (και θα κέρδιζαν το Νόμπελ αν το κατάφεραν), αλλά στο ότι η υπόθεση είναι πιθανότατα σωστή. Μακάρι η IPCC και οι επιστήμονές της να σφάλουν. Αλλά πολύ φοβάμαι ότι δε σφάλουν.

* Ο Χρόνης Τζεδάκης είναι αναπληρωτής καθηγητής Κλιματικής Αλλαγής και Μεσογειακών Οικοσυστημάτων του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Η ταυτότητα ενός τόπου μέσα από την επιχειρηματικότητα

Οι επισκέψιμες επιχειρήσεις - το παράδειγμα του Citrus.

Στον επισκέπτη της Χίου, η βόλτα, ή έστω ένα απλό πέρασμα από την περιοχή του Κάμπου, προκαλεί εντύπωση, έκπληξη και... πολλές απορίες. Προς τι όλοι αυτοί οι τοίχοι, οι θεόρατες αυλόπορτες, τα περίτεχνα μαγναροπήγαδα και τα αρχοντικά; Πώς, τότε και κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργήθηκαν όλα αυτά; Ανάμεσα στις μανταρινιές του Κάμπου «φύτρωσε» κάπου στη δεκαετία του 1960 και ο **Βαγγέλης Ξύδας**. Παιδί του Κάμπου, αλλά και ένας από τους ρομαντικούς λάτρεις της ιστορίας, του τοπίου και αυτής της ιδιότυπης μαγείας που αποπνέει η περιοχή. Έργο ζωής αλλά και βιοπορισμός για το Βαγγέλη είναι να διαδώσει, ή μάλλον να μοιραστεί με τον κόσμο, τη «μαγεία που κουβαλάει αυτός ο τόπος». Με τη σύζυγό του, **Κλαίρη Τσιτσοπούλου**, έστησαν το αγροτουριστικό περιβόλι **ΠΕΡΛΕΑΣ**, μια «παρένθεση Τοσκάνης» στο Αιγαίο, ενώ το 2008 με τη βοήθεια του ξάδελφου τους **Γιώργου Πλακωτάρη**

έστησαν και το «Μουσείο Μανταρινιού», το Citrus. Το Citrus προβάλλει την ιστορία των εσπερι-

δοειδών σε έναν όμορφο πολυχώρο, όπου φιλοξενούνται μνήμες, ντοκουμέντα και στοιχεία της κοινωνίας του Κάμπου, της

ιστορίας των εσπεριδοειδών από το 15ο αιώνα, της καλλιέργειας των περιβολιών, της εμπορικής διαδικασίας από το παρελθόν έως σήμερα. Τέλος, δίνεται η διάσταση του χώρου του Κάμπου ως ενός εκτεταμένου αγρο-περιβαλλοντικού τοπίου υψηλής πολιτισμικής αξίας.

Με την ευρύτερη έννοια του μουσείου ή της συλλογής, οι επισκέψιμοι χώροι παραδοσιακών ή σύγχρονων παραγωγικών μονάδων αποκτούν ρόλο στην προβολή της πολιτισμικής ταυτότητας, της οικονομικής και κοινωνικής ζωής κάθε περιοχής.

Αναζητώντας την καινοτομία στην αξιοποίηση των τοπικών «πόρων» που πηγάζουν από τον πολιτισμό και τη φύση του Αιγαίου, είχαμε την τύχη να γνωρίσουμε παραδείγματα σαν το Βαγγέλη. Τέτοιες προσπάθειες ενισχύθηκαν από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, και ειδικότερα το Τμήμα Περιβάλλοντος, μέσα από τα προγράμματα **NAIAS** και **BioBus**.

RELOAD IT! Κάθε φορά που ανανεώνεις τον χρόνο ομιλίας σου, φορτώνεσαι με δώρα!

ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ WHAT'S UP ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΑ!

Ακόμη και το να κερδίζεις, κάθε φορά που ανανεώνεις τον χρόνο ομιλίας σου!

- Ανανέωσε τον χρόνο ομιλίας σου
- Θα λάβεις με sms έναν κωδικό
- Μπες στο www.whatsup.gr και κάνε reload
- Κέρδισε αμέσως το δώρο σου!

Όλα είναι δυνατά

Πανεπιστήμιο - δίκτυο

Στην εποχή των νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και επικοινωνίας, ένα «πανεπιστήμιο-δίκτυο» δε θα μπορούσε να μην έχει ενσωματώσει στην εκπαιδευτική του διαδικασία το **e-learning**. Το e-learning επιτρέπει, μεταξύ άλλων:

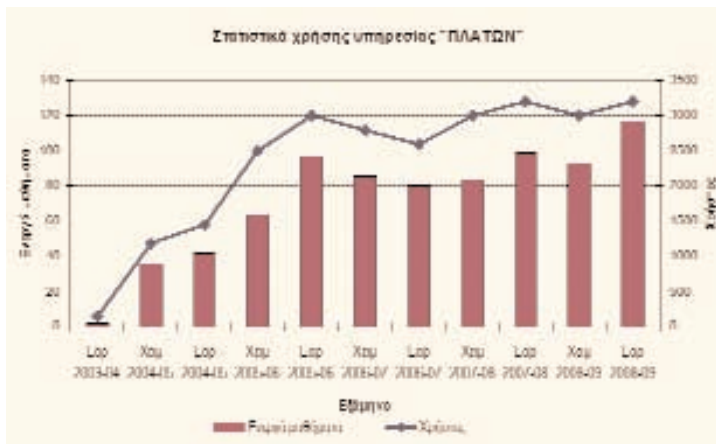
- Την υπέρβαση γεωγραφικών, οικονομικών κ.ά. περιορισμών που εμποδίζουν πολλούς ανθρώπους να έχουν πρόσβαση στη μάθηση. Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να συμμετάσχει από οποιονδήποτε χώρο, ακόμα και από το σπίτι του.
- Τη συνεργατική μάθηση και τη συστηματική αλληλεπίδραση εκπαιδευόμενου - εκπαιδευτικού.
- Τον πλήρη έλεγχο της μαθησιακής διαδικασίας από τον ίδιο τον εκπαιδευόμενο.
- Την αξιοποίηση μεγάλης γκάμας πηγών γνώσης και μαθησιακών μεθόδων.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα **Blackboard Vista**, την οποία διαχειρίζεται και υποστηρίζει η **Βιβλιοθήκη**, αποτελεί το υπόβαθρο επάνω στο οποίο βασίζεται η ηλεκτρονική μάθηση στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Η σχετική υπηρεσία («Πλάτων») επιτρέπει τη διεξαγωγή μαθημάτων κατάλληλα προσαρμοσμένων στα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων, των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων και των Διατμηματικών Προγραμμάτων Σπουδών.

Σύμφωνα με τον **Πέρρη Βουγιούκα** και τη **Μαριάννα Δούκα**, που είναι μέλη της ομάδας υποστήριξης και ανάπτυξης ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης, στόχος της υπηρεσίας είναι «η αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με νέες τεχνολογίες, ιδέες και μεθόδους, η διεύρυνση του φάσματος των τεχνικών μετάδοσης της ακαδημαϊκής γνώσης και ο περιορισμός των γεωγραφικών προβλημάτων επικοινωνίας μεταξύ των νησιών στα οποία δραστηριοποιείται το Πανεπιστήμιο Αιγαίου».

Ηλεκτρονικά μαθήματα ξεκίνησαν να σχεδιάζονται το 2003 και από τότε η εξέλιξη είναι εντυπωσιακή. Το βραβείο που έλαβε πρόσφατα η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (σχετικό ρεπορτάζ στο 1^ο φύλλο της «AIGAIIO.edu») ήταν το επιστέγασμα μιας συστηματικής προσπάθειας που γίνεται σε αρκετά τμήματα. Ταυτόχρονα ήταν η αφορμή για να αναδειχθεί περισσότερο το θέμα.

Η πιο χαρακτηριστική περίπτωση υλοποίησης e-learning είναι το πρόγραμμα «**Κύκλος διεπιστημονικών μαθημάτων σε θέματα φύλλου και ισότητας**» του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΤΕΠΑΕΣ). Υλοποιείται ή-

Πηγή: Κεντρική Υπηρεσία Βιβλιοθήκης (www.lib.aegean.gr)

δη από το 2003 εξ ολοκλήρου από απόσταση. Στο πλαίσιο του προγράμματος προσφέρονται στους φοιτητές όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου 10 διεπιστημονικά/διαθεματικά μαθήματα.

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ

- Το **Τμήμα Περιβάλλοντος** (Μυτιλήνη) προσφέρει μαθήματα σε φοιτητές του Τμήματος Μαθηματικών στη Σάμο, του ΤΕΠΑΕΣ στη Ρόδο και του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων στη Σύρο.
- Το **ΤΕΠΑΕΣ** (Ρόδος) προσφέρει μαθήματα σε φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων στη Σύρο και του Τμήματος Μηχανικών Πληροφορικών και Επικοινωνιακών Συστημάτων στη Σάμο.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

- Μέσω της πλατφόρμας VISTA πραγματοποιούνται από το 2004 οι εξετάσεις των υποψηφίων για την εισαγωγή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «**Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση**» του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Το διαδικτυακό περιβάλλον και το «Περιβάλλον» στο διαδίκτυο

Της Βαλαντίας Καραγιάννη και του Γιώργου Γκιουζέπα

Υπεύθυνων διαχείρισης των διαδικτυακών μαθημάτων του Τμήματος Περιβάλλοντος

Η διασπορά των Τμημάτων στα νησιά του Αιγαίου δεν αντιμετωπίζεται από το Πανεπιστήμιό μας ως μειονέκτημα, αλλά ως ευκαιρία ανάπτυξης καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών, με τις δυνατότητες που προσφέρει η κοινωνία της πληροφορίας. Η εκπαιδευτική διαδικασία αποκτά μια νέα διάσταση μέσω διαδικτυακών εφαρμογών που εκμηδενίζουν τις φυσικές αποστάσεις και επιτρέπουν την ελεύθερη διάχυση της γνώσης.

Μία από τις πρώτες εφαρμογές προς αυτή την κατεύθυνση ήταν η προσφορά μαθημάτων από το Τμήμα Περιβάλλοντος σε φοιτητές άλλων τμημάτων του Παν. Αιγαίου, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ε-ΠΕΑΕΚ II-Μέτρο 2.2. Τα μαθήματα συμβάλουν στην κατανόηση των βασικών αρχών περιβαλλοντικής προστασίας και τη σύνδεση των τοπικών προβλημάτων με εκείνα που α-

φορούν στο σύνολο του πλανήτη, στα πλαίσια της αρχής «**σκέψου πλανητικά, δράσε τοπικά**».

Από το 2004, το Τμήμα Περιβάλλοντος προσφέρει τα διαδικτυακά μαθήματα **Εισαγωγή στο Περιβάλλον** και **Σύγχρονα Περιβαλλοντικά Προβλήματα Πλανητικής Κλίμακας**, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας Blackboard Vista. Η εύκολη χρήση της πλατφόρμας, οι δυνατότητες ενσωμάτωσης εκπαιδευτικού υλικού εικόνας-ήχου και η δυνατότητα αλληλεπίδρασης μεταξύ των φοιτητών και του διδάσκοντα, δημιουργούν ένα περιβάλλον φιλικό προς το χρήστη.

Το ενδιαφέρον στην καινοτόμο αυτή διδακτική πρωτοβουλία αυξάνεται συνεχώς και μέχρι σήμερα **6 Τμήματα** του Πανεπιστημίου και πάνω από **2.200 φοιτητές** έχουν παρακολουθήσει τα διαδικτυακά μαθήματα του Τμ. Περιβάλλοντος.

Λαμβάνοντας υπόψη ακόμη ότι τα περιβαλλοντικά ζητήματα απαιτούν το ενδιαφέρον και την ενεργή συμμετοχή του κάθε πολίτη,

το Τμήμα Περιβάλλοντος, από το 2005 έως και το 2008, προσέφερε τα διαδικτυακά μαθήματα σε περισσότερους από **300 εκπαιδευτικούς, δημόσιους και ιδιωτικούς υπαλλήλους** και γενικότερα σε ανθρώπους με ευρύτερα ενδιαφέροντα. Με την παραπάνω διαδικασία δεν παρείχε απλά τη δυνατότητα επιμόρφωσης και πληροφόρησης για τις σύγχρονες τάσεις της περιβαλλοντικής επιστήμης, αλλά συνέβαλε και στη διαμόρφωση περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων και ενεργών πολιτών.

Επομένως το διαδίκτυο αποτελεί τη δίοδο του Τμήματος Περιβάλλοντος στην κοινωνία των πολιτών. Η ολοένα και αυξανόμενη συμμετοχή στα διαδικτυακά μαθήματα που προσφέρει το Τμήμα Περιβάλλοντος, αντικατοπτρίζει την ανάγκη για πληροφόρηση στα ζητήματα αυτά και ενισχύει τον κοινωνικό ρόλο του Πανεπιστημίου.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.aegean.gr/environment/elearning

Από τη Σ

Ιστορίες Παιδείας στα μικρά νησιά

Μια από τις βασικές αρχές που χαρακτηρίζουν τη φιλοσοφία του Πανεπιστημίου του Αιγαίου είναι ότι ένα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στην περιφέρεια έχει πολλούς ρόλους. Εκτός από τη συμβολή του στην πρόωση της ακαδημαϊκής γνώσης, έχει την εξ ίσου σημαντική αποστολή να προωθήσει την ευημερία των τοπικών κοινωνιών του Αρχιπελάγους και να συμμετάσχει, μέσα από ποικίλες δράσεις, στη διαδικασία κοινωνικο-οικονομικής και πνευματικής ανάπτυξης του νησιώτικου χώρου που το υποδέχτηκε.

Ειδικά για τα παιδαγωγικά τμήματα του περιφερειακού πανεπιστημίου η αποστολή αυτή γίνεται πιο συγκεκριμένη: Μιας και η εκπαίδευση είναι κλειδί για την ανάπτυξη, τι πιο χρήσιμο από το να βοηθήσουν τα τμήματα αυτά στην αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης που παρέχεται στην περιοχή;

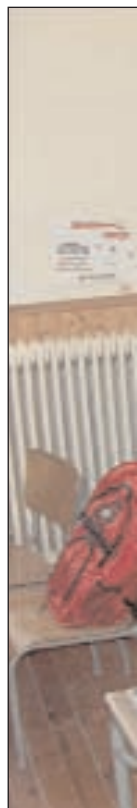
Στο πνεύμα αυτό, το **Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης** του Πανεπιστημίου Αιγαίου προσπαθεί, μέσα από πιλοτικές δράσεις και προγράμματα, σε κάθε γωνιά του κατακερματισμένου αιγαιοπελαγίτικου χώρου, να δώσει «ουσία» στον κοινωνικό αυτό ρόλο, οργανώνοντας καινοτόμες δράσεις που έχουν εφαρμογή στο πεδίο της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης κάθε βαθμίδας.

Βασικός σύμμαχος σε αυτές τις προσπάθειες είναι η τεχνολογία που, κατά γενική ομολογία, μπορεί να βελτιώσει δραματικά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Στην Ψέριμο

Ιδιαίτερο παράδειγμα είναι η προσπάθεια που δρομολογείται σήμερα, ώστε τα ελάχιστα παιδιά που ζουν στην **Ψέριμο** (ένα μικρό νησάκι κοντά στην Κάλυμνο και δίπλα στα Ίμια) να μπορούν να τελειώσουν το σχολείο χωρίς να μετακινούνται με καΐκι στο γειτονικό νησί.

Ο επίκουρος καθηγητής **Κώστας Τσολακίδης**, σε συνεργασία με τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου, επιχειρεί να εξοπλίσει το Γυμνάσιο του νησιού, ώστε να μπορεί να λειτουργήσει σύστημα από απόσταση εκπαίδευσης (distance learning) μέσω του Γυμνασίου της Καλύμνου. Ήδη έχει αγοραστεί ο εξοπλισμός, έχει γίνει η σύνδεση ADSL, ενώ παράλληλα προετοιμάζονται τα σχετικά μαθήματα. Το πιο σημαντικό σε αυτή την υπόθεση είναι ότι, εφόσον το εγχείρημα ολοκληρωθεί με επιτυχία, ανοίγεται ο δρόμος και σε άλλες τέτοιες περιπτώσεις. Δίνεται έτσι η δυνατότητα σε πολίτες που είναι απομονωμένοι για λόγους γεωγραφικούς, οικονομικούς, υ-

γείας κ.λπ. να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση. Όμως η αναβάθμιση της εκπαίδευσης με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την εκπαίδευση σε μικρά νησιά και νησίδες δεν είναι εύκολη υπόθεση. Η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών είναι θέμα ζωής και θάνατος.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας βιωματική σελίδα των νησιών σχολήθηκε, των του Α' κ.λπ. η θεία να εισαχθεί. Πληροφορίες εκπαιδευτικών μαθημάτων ενοικιώνονται σε πολλές τοπικές κοινωνιών του Αιγαίου.

Το 1998, η γυναικεία **Αλιφέρη**, δημιούργησε, σήμερα, υπήρξε και λειτουργούν οι τοπικές κοινωνίες. Η λειτουργία ενός σχολείου ενόψει της κρίσης στο νησί. Το Αιγαίο. Αρμυράς με το «ελιξίριο» του Στρατού, αρμυράς και μηδενιστής στην Τήλο, ε-

Σχεδία στους Δορυφόρους

...ιά του και τις απομονωμένες περιοχές Αιγαίου

Ορεινές περιοχές: Δημοτικό Σχολείο Μονοδενδρίου στα Ζαγοροχώρια

Νησιωτικές περιοχές: Δημοτικό Σχολείο Πυλών Καρπάθου

...α έχουν πρόσβαση στην ε-
...αίδευση.

...σχόληση του κ. Τσολακίδη
...ποίηση των νέων τεχνολο-
...ενίσχυση της εκπαίδευσης
...σία και απομονωμένες πε-
...ναι πρόσφατη. Ήδη από τις
...εκαετίας του 1990 μελετά
...ους δείκτες εξέλιξης των υ-
...αι του ανθρώπινου δυναμι-
...στηρίζει, ότι «η αξιοποίηση
...χνολογιών στην Εκπαίδευση
...τικής σημασίας».

...αυτό, έχοντας αναπτύξει
...σχέση με τις τοπικές κοινω-
...σιών του Νοτίου Αιγαίου, α-
...στο πλαίσιο προγραμμά-
...αι Β' Κ.Π.Σ., με την προσπά-
...αγάγει την Τεχνολογία της
...ής και των Επικοινωνιών σε
...ά προγράμματα και προ-
...πιμόρφωσης που απευθύ-
...οικίλες ομάδες των τοπικών
...ων μικρών νησιών του Αι-

...νωριμία του με τον κ. **Τάσο**
...άρχου της Τήλου μέχρι σή-
...ε καταλυτική για να δρομο-
...πρώτες προσπάθειες σε ε-
...άση. Μαζί ξεκινούν τη δημι-
...Εργαστηρίου Πληροφορι-
...ί. Με άδεια από το υπουρ-
...και ένα διαρκές εισιτήριο
...κόπτερο-ταχυδρόμο» του
...χίζει η μεταφορά προσωπι-
...χανημάτων από τη Ρόδο
...ενώ παράλληλα εκπαιδεύο-

...νται άνθρωποι στο νησί. Μέσα σε λίγο
...καιρό δημιουργείται στην Τήλο ένα
...πρώτο Εργαστήριο Πληροφορικής.
...Την επόμενη χρονιά, ελλείπει καθηγητή
...Πληροφορικής στο Γυμνάσιο Τήλου, δι-
...νεται η άδεια από το υπουργείο Παιδεί-
...ας και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ώστε
...η ομάδα του κ. Τσολακίδη να διδάξει α-
...πό απόσταση το μάθημα της Πληροφο-
...ρικής. Το γεγονός μάλλον ήταν συντα-
...ρακτικό για τα δεδομένα του νησιού,
...αλλά και τα δεδομένα της ελληνικής εκ-
...παίδευσης. Την επόμενη χρονιά τα μα-
...θήματα, με τη βοήθεια εκπαιδευτών
...στην Τήλο, επεκτείνονται στο Δημοτικό
...αλλά και σε κατοίκους και επαγγελμα-
...τίες του νησιού, δηλαδή εστιατόρες, ξε-
...νοδόχους κ.λπ.!

«Πειραματικό» σύστημα

...Το «πειραματικό» αυτό σύστημα απο-
...κτά άλλες διαστάσεις τα επόμενα χρό-
...νια. Με την οικονομική υποστήριξη του
...υπουργείου Αιγαίου και με ιδιαίτερη
...προσπάθεια του τότε γενικού γραμμα-
...τέα του υπ. Αιγαίου κ. **Γιάννη Μαχαιρί-**
...**δη**, ξεκινά το πρόγραμμα ΣΧΕΔΙΑ (ΣΧο-
...λικός Εκπαιδευτικός Δικτυακός Ιστός
...Αιγαίου). Ένα πρόγραμμα που καλύπτει
...όλα τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο
...των 3.000 κατοίκων της περιοχής του υ-
...πουργείου Αιγαίου. Στην πράξη, εγκαθί-
...στανται περίπου 90 υπολογιστές και άλ-
...λα περιφερειακά μηχανήματα σε 46 δη-
...μοτικά σχολεία 32 μικρών νησιών. Αρ-
...κετοί από τους εκπαιδευτικούς επιμορ-
...φώνονται στη χρήση Η/Υ. Αναπτύσσο-

...νται ιστοσελίδες για κάθε σχολείο και α-
...ναρτάται εκπαιδευτικό υλικό για όλες
...τις τάξεις του δημοτικού, το οποίο μάλι-
...στα ακόμα και σήμερα χρησιμοποιείται
...από μαθητές και γονείς σε όλη την Ελ-
...λάδα. Παράλληλα, υλοποιούνται δρα-
...στηριότητες, όπως διαγωνισμοί ζωγρα-
...φικής και έκθεσης και δίνονται ποδήλα-
...τα ως βραβεία. Το ενδιαφέρον σε αυτή
...την ιστορία είναι ότι διαμορφώθηκε μια
...βάση δεδομένων με ανθρώπους (κατοί-
...κους, στρατιώτες, επαγγελματίες κ.ά.)
...που ζούσαν μόνιμα ή προσωρινά στα
...νησιά και μπορούσαν να υποστηρίξουν
...τεχνολογικά τα σχολεία.

...Όπως σκιαγραφεί αυτή την εικόνα ο κ.
...Τσολακίδης: «*Η κυρία Μαρία βοηθούσε*
στα Windows 3.1, ο λοχαγός χειριζόταν
στα παιδιά αγγλικά.» Ταυτόχρονα ενθαρ-
...ρύνονται δήμαρχοι ώστε να αγοράσουν
...Η/Υ (ή να πλαισιώσουν με νέους αυτούς
...που τους δόθηκαν) και να οργανώσουν,
...με τη βοήθεια του Πανεπιστημίου, δικά
...τους σεμινάρια κατάρτισης των κατοί-
...κων. Πάνω από 10 δήμοι ανταποκρίθη-
...καν σε αυτό το κάλεσμα. Προσεγγίστη-
...καν διάφοροι διοικητές στρατιωτικών
...μονάδων με αίτημα την τοποθέτηση
...στρατιωτών με γνώσεις πληροφορικής
...και προτροπή για βοήθεια στα σχολεία.
...Το «ΣΧΕΔΙΑ» τελικά ήταν η «μάννα» μιας
...αλυσίδας τέτοιων εγχειρημάτων.

Άλλες προσπάθειες

...Ως συνέχεια της προσπάθειας ήρθε το
...ΜΟΥΣΑ (MUSE - MUltigrade School

...Education), ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα
...(Comenius 2.1) που έγινε σε συνεργα-
...σία με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.
...Μέσα από αυτήν τη συνεργασία έγινε
...σαφές ότι το πρόβλημα που αντιμετ-
...πίζουν οι απομονωμένες περιοχές στην
...Ελλάδα, καταγράφεται και σε άλλες ευ-
...ρωπαϊκές χώρες, ενώ παράλληλα δόθη-
...κε σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένας προσα-
...νατολισμός για τον τρόπο διαχείρισης
...του ζητήματος μέσω νέων τεχνολογιών.
...Σχεδόν παράλληλα, ένα άλλο πρόγραμ-
...μα ήταν το NEMED (NEtwork for
...Multigrade Education), μέσω του οποί-
...ου μελετήθηκε το θέμα των ολιγοθέ-
...σιων σχολείων, διαπιστώθηκε η ανα-
...γκαιότητά τους και κατατέθηκαν σχετι-
...κές προτάσεις αναβάθμισής τους. Ακο-
...λούησε το πρόγραμμα ΔΙΑΣ (Δορυφο-
...ρικός Ιστός Απομακρυσμένων Σχολεί-
...ων), στο πλαίσιο του οποίου δόθηκε δο-
...ρυφορικό internet (μέσω του Hellas Sat
...μόνο downloading) σε 10 απομακρυ-
...σμένα σχολεία σε όλη την Ελλάδα. Ήταν
...η πρώτη φορά που έγινε κατάρτιση μέ-
...σω δορυφόρου στην Ελλάδα.

«Rural Wings»

...Τις μέρες αυτές ολοκληρώνεται το διε-
...θνές πρόγραμμα «Rural Wings», το ο-
...ποίο αφορά στην εισαγωγή της Πληρο-
...φορικής σε απομακρυσμένα μέρη της
...Ευρώπης (αλλά και άλλες χώρες όπως
...Αρμενία, Γεωργία και Ισραήλ) με χρήση
...ευρυζωνικών-δορυφορικών συνδέσε-
...ων. Το ΕΜΠ είναι ο γενικός συντονιστής.
...Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι εθνικός

...συντονιστής για τη διαχείριση των πιλο-
...τικών σταθμών των απομακρυσμένων
...περιοχών.

...Ο κ. Τσολακίδης σημειώνει ότι όλη αυτή
...η προσπάθεια για την ενίσχυση της εκ-
...παιδευτικής πράξης στα μικρά νησιά
...και τις απομονωμένες περιοχές γενικό-
...τερα δεν ξεκίνησε σε μια μεγάλη ιδέα,
...ούτε σαν ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα.
...Οργανώθηκε κλιμακωτά και σπονδυλω-
...τά, με παράλληλη κλιμάκωση των
...προσδοκιών του. Ξεκινώντας από τη
...διάθεσή του να βοηθήσει πρακτικά,
...συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη,
...σήμερα έχει πολλά να πει για τον τρόπο
...με τον οποίο πρέπει να συνδεθεί το πα-
...νεπιστήμιο με την τοπική κοινωνία μέ-
...σω της τεχνολογίας.

...Διαπιστώνει ότι έχει επιτευχθεί «[...] μια
...κίνηση ευαισθητοποίησης για τη μελέτη
...αλλά και την αναβάθμιση της εκπαίδευ-
...σης και της ποιότητας ζωής στα απομα-
...κρυσμένα μέρη, στην Ελλάδα και στην Ευ-
...ρώπη [...]».

...Σε προσωπικό επίπεδο έχει διαμορφώ-
...σει ολοκληρωμένη γνώση και πολιτική
...άποψη για αυτά τα θέματα. Ποια είναι η
...πολιτική που βλέπει για αυτά τα μέρη;
...«Μια ενιαία αντιμετώπιση. Δεν έχει νόημα
...να προωθούμε το σχολείο όταν τους υπό-
...λοιπους τομείς τούς έχουμε παρατήσει.
...Ουσιαστικά χρειάζεται να διαμορφωθεί
...μια γενικότερη αναπτυξιακή πολιτική -έ-
...να αναπτυξιακό πρόγραμμα μέσα στο ο-
...ποίο να ενταχθεί και το σχολείο σαν ένα
...σημαντικό εκπαιδευτικό, κοινωνικό και
...πολιτισμικό κύτταρο.»

Η μόδα στο χώρο του παραμυθιού

Gothic πριγκήπισσες φιγουράρουν δίπλα στην Αλίκη από τη Χώρα των Θαυμάτων, αποκεφαλισμένες ελισαβετιανές βασίλισσες βρίσκονται κοντά σε πολεμιστές των άστρων και σαμουράι...

Της **Φλωρεντίας Οικονομίδου***

Την Τετάρτη 2 Ιουνίου έγιναν τα εγκαίνια έκθεσης των πρωτοετών φοιτητών του εργαστηρίου «Σχέδιο - Χρώμας II» στη βιβλιοθήκη του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, στην Ερμούπολη της Σύρου. Μέρος της έκθεσης θα συνεχιστεί και τους καλοκαιρινούς μήνες.

Πρόκειται για μια εγκατάσταση αποδοσδιάστατες και τρισδιάστατες κατασκευές και ψηφιακά τυπώματα μεγάλου μεγέθους με θέμα «**Η μόδα στο χώρο του παραμυθιού**». Οι εργασίες αυτές έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος «Σχέδιο - Χρώμα II» με υπεύθυνες εργαστηρίου την κ. **Φλωρεντία Οικονομίδου**, λέκτορα, και την κ. **Έλσα Χαραλάμπους**, διδάσκουσα του Τμήματος.

Στόχος των εργαστηριακών μαθημάτων του α' και β' εξαμήνου «Σχέδιο - Χρώμα I και II είναι η ενημέρωση και εξοικείωση των σπουδαστών σε θέματα οπτικής αντίληψης και αισθητικής. Βασικές αρχές της σύνθεσης, του χρώματος και στοιχεία του σχεδίου, όπως γραμμή, τόνος, φόρμα, σχέση φιγούρας - χώρου, αναλογίες, εξετάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος. Για το σκοπό αυτό οι φοιτητές ασκούνται σε συνθέσεις παρατήρησης και μελέτης της ορα-

τής πραγματικότητας, καθώς και στη δημιουργία δικών τους συνθέσεων με διάφορα υλικά και τεχνικές σε δύο ή τρεις διαστάσεις.

Οι εργασίες των φοιτητών παρουσιάζονται κάθε χρόνο στην Πινακοθήκη Κυκλάδων. Έχει γίνει πια θεσμός το εργαστήριό μας να συμμετέχει στο **Φεστιβάλ Επιστημονικής Φαντασίας** που γίνεται στην Ερμούπολη και που το καλύπτει το «**Περιοδικό 9**» της «Ελευθεροτυπίας». Ο πήχης μετά από τις τακτικές αναφο-

ρές στα έργα των φοιτητών μας έχει ψηλώσει αρκετά. Γι' αυτό κάθε χρόνο επιδιώκουμε να εντυπωσιάσουμε θετικά, επιλέγοντας ένα ενδιαφέρον θέμα, που φυσικά μέλημά μας είναι να αποδοθεί αισθητικά αποδεκτό και με πρωτοτυπία.

Φετινή θεματολογία

Φέτος, στο β' εξάμηνο ξεκινήσαμε με προβολές, πορτραίτων κυρίως, από Μεσαιώνα, Αναγέννηση, Μπαρόκ, Αρ Ντεκό, αλλά και έργων ζωγραφικής

διαφόρων κινημάτων του 20^{ού} αιώνα. Οι φοιτητές με γρήγορα σκίτσα απέδωσαν τις φόρμες των ζωγραφισμένων ρούχων, ενώ σχεδίασαν και αρκετές λεπτομέρειες. Το ζητούμενο στην άσκηση που ακολούθησε ήταν να συνδυάσουν οι φοιτητές αναφορές του παρελθόντος με σύγχρονα στοιχεία και να πραγματοποιήσουν ένα **φантаστικό** δικό τους ρούχο σε φυσικό μέγεθος στις δύο διαστάσεις. Δούλεψαν σε μεγάλα χαρτιά με τέμπερες, ακρυλικά κολάζ και μικτές τεχνικές. Τα αποτελέσματα από τη δουλειά τους έδωσαν και τον τίτλο της έκθεσης. Τα έργα έμοιαζαν να έχουν βγει από το χώρο του παραμυθιού. Gothic πριγκήπισσες φιγουράριζαν δίπλα στην Αλίκη από τη Χώρα των Θαυμάτων, αποκεφαλισμένες ελισαβετιανές βασίλισσες βρέθηκαν κοντά σε πολεμιστές των άστρων και σαμουράι.

Τρισδιάστατα & ψηφιακά

Με βάση το διδιάστατο έργο τους προχώρησαν στη δεύτερη άσκηση, μια τρισδιάστατη κατασκευή. Έπρεπε να λύσουν, εκτός από τα πλαστικά ζητήματα, και δομικά θέματα στήριξης. Το εύχαριστο ήταν ότι, παρ' ότι παρουσιάστηκαν αρκετές δυσκολίες, αντιμετωπίστηκαν θετικά εξ αιτίας του συγκεκριμένου θέματος και σχεδόν όλοι οι φοιτητές πραγματοποίησαν τις κατασκευ-

ές τους με φαντασία και ευρηματικότητα. Μεταχειρίστηκαν ευτελή υλικά, όπως σύρματα, γύψο, χαρτιά, πλαστικά, ξύλα κ.λπ..

Η τρίτη τους εργασία ήταν τα ψηφιακά τυπώματα. Για το λόγο αυτόν, οι φοιτητές φωτογραφήθηκαν και φωτογράφησαν το διδιάστατο ρούχο τους. Με τη βοήθεια σχεδιαστικών προγραμμάτων σε Η/Υ, «φόρεσαν» το ρούχο τους και σχεδίασαν γύρω τους ένα **παραμυθένιο περιβάλλον**. Σε όλες τις ασκήσεις μάς ενδιέφερε το αποτέλεσμα να μην είναι αποκλειστικά εικονογραφικό, αλλά να έχει ταυτόχρονα εικαστικές αναζητήσεις.

Παρουσίαση

Το σύνολο των έργων φιλοξενήθηκε στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον η ένταξή τους στον περιβάλλοντα χώρο ενός σύγχρονου διαμορφωμένου παλιού εργοστασίου. Η έκθεση θα επαναληφθεί τον Απρίλιο του 2011 στην Πινακοθήκη Κυκλάδων, στο πλαίσιο του τριήμερου Φεστιβάλ Επιστημονικής Φαντασίας, και θα συμπληρωθεί με το **video-animation** που δεν προλάβαμε να ολοκληρώσουμε.

* Η **Φλωρεντία Οικονομίδου** είναι ζωγράφος, λέκτορας του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων.

OpenDance

Μια διαδικτυακή εφαρμογή για την εκμάθηση παραδοσιακών χορών

Της **Ευαγγελίας Καβακλή***

Ο παραδοσιακός χορός παραμένει ένα αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής ζωής στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Η διδασκαλία του αποτελεί μέρος πολλών ευρωπαϊκών αναλυτικών προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τις περισσότερες φορές στο πλαίσιο του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής. Είναι, ωστόσο, γεγονός ότι από όλες τις μορφές τέχνης, ο χορός συγκεντρώνει τη μικρότερη προσοχή.

Οι αιτίες αυτής της περιορισμένης απήχησης περιλαμβάνουν (α) την έλλειψη κατάλληλων διδακτικών πόρων που θα διευκόλυναν τους δασκάλους χορού να παρέχουν μια ολοκληρωμένη αντίληψη της κίνησης, αλλά και της κοινωνικής διάστασης του χορού, (β) την περιορισμένη χρήση των νέων ψηφιακών μέσων, τα οποία μπορούν να κάνουν την εκμάθηση του χορού πιο ελκυστική για τους μαθητές.

Το πρόγραμμα OpenDance, το οποίο υλοποιήθηκε την περίοδο 2005 - 2009 με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της δράσης **ΣΩΚΡΑΤΗΣ - MINERVA**,

με τη συμμετοχή 9 οργανισμών από 6 ευρωπαϊκές χώρες, είχε ως στόχο τη δημιουργία μιας διαδικτυακής εφαρμογής ανάπτυξης μαθημάτων, φιλικής προς το χρήστη, που να δίνει στους δασκάλους χορού τη δυνατότητα να δημιουργούν τα δικά τους ψηφιακά μαθήματα χορού, χωρίς να προϋποθέτει εξειδικευμένες γνώσεις πληροφορικής.

Προσέγγιση

Στα μαθήματα αυτά οι δάσκαλοι μπορούν να ενσωματώνουν διαφορετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συνδυάζοντας υλικό που οι

ίδιοι διαθέτουν ή που δημιουργήθηκε από τους συνεργάτες του OpenDance. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος δημιουργήθηκε μια σειρά τρισδιάστατων ψηφιακών αναπαραστάσεων επιλεγμένων ευρωπαϊκών χορών, με τη χρήση τεχνολογίας σύλληψης κίνησης (motion capture) από πραγματικούς χορευτές, μια σειρά μαθημάτων παραδοσιακού χορού, καθώς και ένα διαδραστικό εκπαιδευτικό παιχνίδι.

Συνδυάζοντας διαφορετικού τύπου δραστηριότητες (π.χ. ανάγνωση ενός κειμένου, παρατήρηση ενός βίντεο, άκουσμα μουσικής, αναπαραγωγή ενός animation, λύση ενός quiz, συμμετοχή σε φόρα συζητήσεων κ.λπ.), οι δάσκαλοι μπορούν να αναπτύξουν μαθήματα χορού σύμφωνα με τις διδακτικές αρχές της επιλογής τους. Για παράδειγμα, κατά την εφαρμογή μιας ολιστικής προσέγγισης μπορεί να χρησιμοποιηθεί το διαθέσιμο υλικό για έναν ολόκληρο χορό (π.χ. με τη μορφή ενός βίντεο του χορού). Εναλλακτικά, όταν είναι προτιμότερη μια αναλυτική προσέγγιση, η ανάλυση του χορού βήμα προς βήμα (π.χ. με τη χρήση τρισδιάστατης ψηφιακής αναπαραστάσης) μπορεί να είναι καταλληλότερη.

Τα μαθήματα που αναπτύσσονται μπορούν να

χρησιμοποιηθούν από τους μαθητές είτε στο πλαίσιο του μαθήματος είτε μέσω του διαδικτύου - το μόνο που χρειάζονται είναι ένας φυλλομετρητής διαδικτύου (web browser). Το λογισμικό ανάπτυξης μαθημάτων, καθώς και το εκπαιδευτικό υλικό που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση

<http://www.ct.aegean.gr/projects/opendance/>.

Η εγκατάσταση της εφαρμογής είναι απλή, ενώ δεν απαιτείται εξειδικευμένος εξοπλισμός. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα τα νέα μαθήματα που φτιάχνονται να προστίθενται στη βάση μαθημάτων παραδοσιακού χορού του OpenDance, ώστε να είναι διαθέσιμα σε όλους τους χρήστες της εφαρμογής. Στην ίδια διεύθυνση λειτουργεί επίσης και διαδικτυακή κοινότητα χρηστών του OpenDance, η οποία λειτουργεί και ως on-line υποστήριξη χρηστών.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συμμετείχε στο OpenDance μέσω του **Εργαστηρίου Πολιτισμικών Πληροφορικών Συστημάτων (CILab)** του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας.

* Η **Ευαγγελία Καβακλή** είναι επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας.

Υιοθετούμε 3 δασικές περιοχές

**Δεσμευόμαστε για 3 χρόνια
εμπλουτίζοντας, φροντίζοντας και προστατεύοντας 3 δασικές περιοχές.**

Το φυσικό μεταλλικό νερό ΑΥΡΑ, αποφασίζοντας να κάνει πράξη την αγάπη του για το περιβάλλον, αναλαμβάνει την υιοθεσία 3 δασικών περιοχών (Αττική, Φλώρινα, Αχαΐα) και τις φροντίζει για 3 χρόνια, εξασφαλίζοντας την επιβίωσή τους. Με την επιστημονική εποπτεία και σε συνεργασία με τη Μη Κυβερνητική Οργάνωση ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, το ΑΥΡΑ αναδασώνει στις πυρόπληκτες περιοχές του Πανείου Όρους Καλυβίων Αττικής και Παναχαϊκού Όρους Αχαΐας, ενώ εμπλουτίζει και φροντίζει τη βιοποικιλότητα στο δάσος Κρυσταλλοπηγής στη Φλώρινα.

**Κάποια Δάση
έχουν τη δική τους Αύρα**

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου 'Ένα μουσείο που διηγείται την εξέλιξη της ζωής

Του Νίκου Ζούρου*

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου ιδρύθηκε το 1994 στο Σίγρι της Λέσβου και έχει ως κεντρικό σκοπό τη μελέτη, την έρευνα, την ανάδειξη, την έκθεση, τη συντήρηση, τη φύλαξη και την κάθε πρόσφορη αξιοποίηση του απολιθωμένου δάσους της Λέσβου, ενός μνημείου με παγκόσμια ακτινοβολία. Ωστόσο, από την ίδρυσή του, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου δεν περιορίστηκε στην αποστολή της ανάδειξης και προστασίας των τεκμηρίων της φυσικής ιστορίας της Λέσβου, αλλά επεδίωξε να αναλάβει έναν ερευνητικό, εκπαιδευτικό, πολιτιστικό αλλά και αναπτυξιακό ρόλο ως πόλος έλξης επισκεπτών και δημιουργός επιστημονικών και πολιτιστικών γεγονότων. Το Μουσείο, μέσα από τις συλλογές και τις μόνιμες εκθέσεις του, επιδιώκει να παρουσιάσει και να διηγηθεί στους επισκέπτες του μια ιστορία, την ιστορία του απολιθωμένου δάσους της Λέσβου, ενός μοναδικού στο είδος του φυσικού μνημείου, και των γεωλογικών διεργασιών που οδήγησαν στη δημιουργία του. Ωστόσο, η εκθεσιακή του αποστολή δεν ολοκληρώνεται στον πρώτο αυτό στόχο, αλλά με αφορμή την ιστορία του απολιθωμένου δάσους, το Μουσείο επιχειρεί να παρουσιάσει στον επισκέπτη του σημαντικά κεφάλαια της ιστορίας του πλανήτη και της εξέλιξης της ζωής, ενώ επιδιώκει την εξοικείωσή του με τα φαινόμενα της ηφαιστειακής δραστηριότητας και της σεισμικότητας που προκαλούν τη συνεχή μεταβολή και εξέλιξη της εξωτερικής επιφάνειας της γης και συντελούν στην εξέλιξη του ζωντανού μας πλανήτη.

Για να το πετύχει αυτό, το Μουσείο διηγείται την πολύπλοκη ιστορία της δημιουργίας και της γεω-ιστορικής εξέλιξης της λεκάνης του Αιγαίου, ένα συγκλονιστικό ταξίδι στο χρόνο, που ξεκινάει από την καταστροφή του ωκεανού της Τηθύως και τη δημιουργία της Αιγηίδας χέρσου, φτάνει μέχρι τη δημιουργία του Ελληνικού Αρχιπελάγους και ολοκληρώνεται με την εμφάνιση του Ανθρώπου στον χώρο αυτό. Στόχος της όλης προσπάθειας είναι να υπηρετείται η λειτουργία ενός ζωντανού μουσείου, ενός σύγχρονου μουσείου, το οποίο να αποτελεί ταυτόχρονα χώρο γνώσης, διαπαιδαγώγησης, μελέτης, έμπνευσης, τέρψης και αναψυχής.

● Το απολιθωμένο δάσος αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα και ωραιότερα σε παγκόσμια κλίμακα μνημεία της φυσικής μας κληρονομιάς. Το απολιθωμένο δάσος Λέσβου έχει χαρακτηριστεί Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης και προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης. Η περιοχή του απολιθωμένου δάσους εντάσσεται επίσης στο Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών Ευρωπαϊκής Σημασίας «ΦΥΣΗ 2000».

Έρευνα

Από την έναρξη λειτουργίας του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, κύριος σκοπός του ήταν η έρευνα, η συλλογή, η καταγραφή, αλλά και η μελέτη, η ταξινόμηση και η τεκμηρίωση των απολιθωμάτων - φυτικών και ζωικών - της περιοχής του απολιθωμένου δάσους της Λέσβου. Η έρευνα του Μουσείου επεκτάθηκε ακόμη στη μελέτη των γεωλογικών φαινομένων και διεργασιών που σχετίζονται με τη δημιουργία του μοναδικού φυσικού μνημείου και ειδικότερα της γεωλογικής δομής της Λέσβου, της ηφαιστειότητας και της σεισμικότητας που καθόρισαν τη γεω-ιστορική εξέλιξη της περιοχής, αλλά και στη μελέτη των

οικοσυστημάτων, της χλωρίδας και της πανίδας της προστατευόμενης περιοχής του απολιθωμένου δάσους.

Με το Πανεπιστήμιο

Οι ερευνητικές δράσεις πραγματοποιούνται σε συνεργασία με αντίστοιχους ερευνητικούς φορείς, μουσεία και πανεπιστήμια στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το Μουσείο και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχουν διευρύνει τα τελευταία χρόνια τη συνεργασία τους, μέσω της υλοποίησης ποικίλων εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δράσεων, που περιλαμβάνουν:

- την οργάνωση εκθέσεων σε θέματα φυσικής ιστορίας,
- την καταγραφή, χαρτογράφηση και ανάδειξη της

βιοποικιλότητας της Λέσβου,

- την εκπόνηση προπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και μεταπτυχιακών διατριβών ειδίκευσης,
- την οργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων φοιτητών,
- τη συνδιοργάνωση συνεδρίων καθώς και ετήσιου διεθνούς μεταπτυχιακού θερινού σχολείου σε θέματα γεωπάρκων,
- τη φιλοξενία του ιστοτόπου του Μουσείου από το δίκτυο του Πανεπιστημίου (ΑΙΓΑΙΟ NET) και την προβολή των δραστηριοτήτων του Μουσείου μέσω του δικτύου του Πανεπιστημίου,
- τη λειτουργία μετεωρολογικού σταθμού στο Σίγρι,
- την πραγματοποίηση θερινής πρακτικής άσκησης

φοιτητών,

- την οργάνωση επισκέψεων στο γεωπάρκο συμμετεχόντων σε συνέδρια και επιστημονικές συναντήσεις.

Στο πλαίσιο της ήδη μακρόχρονης επιτυχημένης συνεργασίας τους, οι δύο φορείς υπέγραψαν το 2007 προγραμματική σύμβαση συνεργασίας με κύριο στόχο τη συνέχιση αυτής σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος που ενισχύουν και προωθούν την επιστημονική έρευνα, σε τομείς καινοτόμους και ενδιαφέροντες όχι μόνο για την επιστημονική κοινότητα, αλλά και για το ευρύ κοινό.

* Ο Νίκος Ζούρος είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Γεωγραφίας και διευθυντής του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου.

Φοιτητική καταδυτική ομάδα «ΤΡΙΤΩΝ»

Βουτιές, εξερεύνηση και επιστήμη

Φύσει και θέσει οι φοιτητές της Σχολής Περιβάλλοντος είναι φυσιολάτρες αλλά και αυριανοί επαγγελματίες του περιβάλλοντος. Φυσική συνέπεια και η οργάνωση φοιτητικών πρωτοβουλιών που σχετίζονται με το περιβάλλον. Μια από αυτές είναι και η φοιτητική καταδυτική ομάδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου «ΤΡΙΤΩΝ».

Η αγάπη για το θαλάσσιο περιβάλλον, το ενδιαφέρον για την αυτόνομη κατάδυση, και η ανάγκη για περαιτέρω γνωριμία με το θαλάσσιο βιόκοσμο έξω από τις αίθουσες διδασκαλίας, ήταν οι βασικοί λόγοι για τη δημιουργία αυτής της ομάδας.

Η αρχή

Τα πρώτα βήματα έγιναν το 2003 από μία παρέα φοιτητών του **Τμήματος Επιστημών της Θάλασσας**, οι οποίοι, παρά τις πρακτικές δυσκολίες πρόσβασης σε καταδυτικά σημεία και τις ελλείψεις εξοπλισμού, εφοδιασμένοι με πολύ μεράκι, ενδιαφέρον και αγάπη για τη θάλασσα, ξεκίνησαν τη δική τους εξερεύνηση στα νερά της Λέσβου. Βασικοί τους στόχοι «η γνωριμία με το βυθό, η δημιουργική αναψυχή και η προστασία του βυθού μέσω της ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας σε θέματα περιβάλλοντος», όπως λένε. Σύντομα η γοητεία της θάλασσας προσέελκυσε πολλούς φοιτητές και η ομάδα διευρύνθηκε συμπεριλαμβάνοντας φοιτητές από όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη.

Κύριος σύμμαχος στην προσπάθεια αυτή ήταν και είναι το καταδυτικό κέντρο **Lesvos Scuba Oceanic Center**, το οποίο με την παροχή εξοπλισμού, αλλά και τη διευκόλυνση της μετακίνησης σε κατάλληλα καταδυτικά σημεία, δίνει την ευκαιρία στα μέλη της ομάδας να καταδυθούν, να εξερευνήσουν και να αποτυπώσουν φωτογραφικά διαφορετικές καταδυτικές διαδρομές. Οι διαδρομές αυτές περιλαμβάνουν υποθαλάσ-

σιους υφάλους, σπήλαια, ναυάγια και πολλά άλλα σημεία που χαρακτηρίζονται από ενδιαφέρουσα μορφολογία βυθού και μεγάλη βιοποικιλότητα σε θαλάσσιους οργανισμούς.

Έρευνα

Επιπλέον, σημαντική στην εξέλιξη της καταδυτικής ομάδας «ΤΡΙΤΩΝ» είναι η συμβολή του αναπληρωτή καθηγητή Θαλάσσιας Βιολογίας κ. **Δρόσου Κουτσούμπα**, ο οποίος έδωσε την ευκαιρία στα μέλη της ομάδας να συμμετέχουν στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος Επιστημών της Θάλασσας και να αποκτήσουν πολύτιμη εμπειρία στη διεξαγωγή επιτόπιας επιστημονικής έρευνας με τη χρήση αυτόνομης κα-

τάδυσης.

Συγκεκριμένα, η ομάδα συμμετείχε σε υποθαλάσσια έρευνα για την αναζήτηση απολιθωμένων κορμών που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου. Επίσης, καθοριστική ήταν η συμβολή της ομάδας στην υλοποίηση της «Ωκεανογραφικής Μελέτης Υποθαλάσσιων Περιοχών της Λέσβου για Ανάπτυξη Καταδυτικών Πάρκων». Με σκοπό την επιλογή κατάλληλων περιοχών δημιουργίας καταδυτικών πάρκων, που ταυτόχρονα θα λειτουργούν ως «ιχθυογεννητικά πάρκα», οι «Τρίτωνα» απέκτησαν εμπειρία στην επιτόπια χαρτογράφηση καταδυτικών διαδρομών και υποθαλάσσιων οικολογικών, την καταγραφή της υπάρχουσας βιοπο-

κιότητας και την αξιολόγηση παραμέτρων που καθορίζουν την καταλληλότητα θαλάσσιων περιοχών για την οριοθέτηση ζωνών καταδυτικού τουρισμού και θαλάσσιας προστασίας.

Παράλληλα, η πραγματοποίηση δειγματοληψιών κατά τη διάρκεια των καταδύσεων αποτελούν αντικείμενο εργασιών των φοιτητών, ενώ τρία μέλη της ομάδας «ΤΡΙΤΩΝ» εκπονούν τις διδακτορικές τους διατριβές σε θέματα σχετικά με τη διερεύνηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας με χρήση αυτόνομης κατάδυσης.

Περιβαλλοντική δράση

Τέλος, πέρα από τις καθιερωμένες καταδυτικές εξορμήσεις που πραγματοποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε επιλεγμένες περιοχές γύρω από τη Λέσβο, κάθε χρόνο η ομάδα οργανώνει εξορμήσεις καθαρισμού του βυθού σε διαφορετικές κολυμβητικές ακτές.

Η ομάδα αποτελείται κυρίως από εκπαιδευμένους δύτες διαφορετικών επιπέδων, ενώ είναι ανοιχτή και σε φοιτητές που δεν έχουν ασχοληθεί έως τώρα με τις καταδύσεις, καθώς σε συνεργασία με το καταδυτικό κέντρο Lesvos Scuba Oceanic Center πραγματοποιούνται μαθήματα για όλα τα επίπεδα, με σχολαστική τήρηση των μέτρων ασφαλείας.

Και όπως χαρακτηριστικά λένε τα παλαιότερα μέλη της ομάδας:

«το μόνο που χρειάζεται είναι η αγάπη και ο σεβασμός για τη θάλασσα...

γιατί μόνον τότε θα σε αφήσει να τη γνωρίσεις... αλλά τότε θα σε μαγέψει».

Νους υγιής εν σώματι υγιεί... με τον Αιγαιακό Πανεπιστημιακό Αθλητισμό

Κάθε πανεπιστημιακή μονάδα, σε κάθε νησί, έχει το δικό της υπεύθυνο Γυμναστή, ο οποίος ασχολείται με την οργάνωση, το συντονισμό και την υλοποίηση αθλητικών δραστηριοτήτων για τη φοιτητική και γενικότερα την πανεπιστημιακή κοινότητα. Και αν κάποιος νομίζει ότι αυτό σημαίνει μόνο ποδόσφαιρο και μπάσκετ... κάνει λάθος.

Για παράδειγμα στη Μυτιλήνη, ο **Νίκος Μαστρογιαννόπουλος**, που είναι υπεύθυνος του «Αιγαιακού Πανεπιστημιακού Αθλητισμού», σε συνεργασία με φοιτήτριες και φοιτητές έχουν φροντίσει να υπάρχουν οι απαραίτητες υποδομές και δραστηριότητες για όσους ασχολούνται

(σε επίπεδο πρωταθλητισμού ή ερασιτεχνικά) με το στίβο, την ποδηλασία, την ξιφασκία, το τένις, το πιγκ πονγκ, ακόμα και το tae kwondo. Ακόμα και για εκείνους που ενδιαφέρονται για κάτι πιο ελαστικό, υπάρχουν τα προγράμματα «Άσκησης Για Όλους». Σε αυτά, οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν ενδιαφέροντα και δεξιότητες που επιτρέπουν τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, με πεζοπορίες, κατασκήνωση, εξερεύνηση σπηλαίων, αναρριχήσεις κ.ά..

Όμως οι δραστηριότητες του «Αιγαιακού» δε σταματούν εδώ. Ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον και χρήσιμο ηλεκτρονικό περιοδικό εκδίδεται, με

τον τίτλο «**Αθληση και Υγεία**». Πρόκειται για ένα μηνιαίο περιοδικό που έχει ως στόχο την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας, τόσο για τις αθλητικές δραστηριότητες όσο και για θέματα άσκησης και υγείας. Αξιοποιώντας πλούσια αθλητική βιβλιογραφία, παρέχονται χρήσιμες οδηγίες φυσικής άσκησης και υγείας. Στην εποχή της ταχύτητας και του στρες, το περιοδικό αυτό μπορεί να προσφέρει πρακτικές πληροφορίες, εναλλακτικές προτάσεις και ιδέες για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην καθημερινότητά μας.

Πληροφορίες: www.aegean.gr/sports

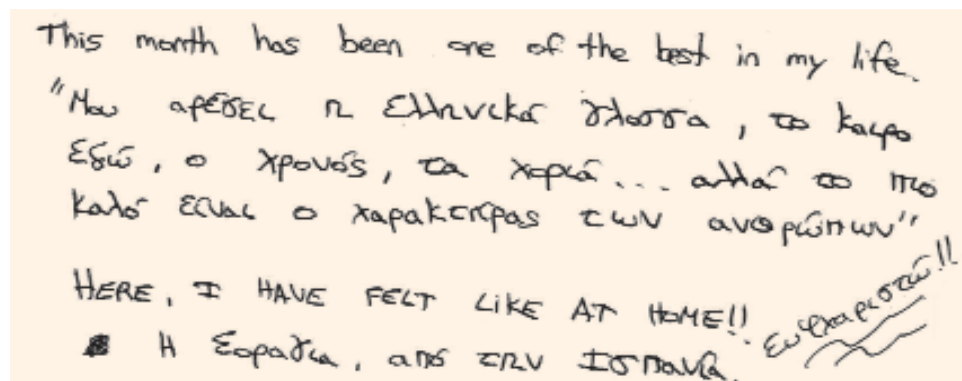
30 πρεσβευτές της Ελλάδας

Φοιτητές από όλη την Ευρώπη συναντήθηκαν και φέτος με τον ελληνικό πολιτισμό, μαθαίνοντας και ζώντας ελληνικά στο Αιγαίο. Νέοι άνθρωποι από το Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ουγγαρία, τη Φινλανδία, την Ισπανία, την Τσεχία, την Ολλανδία, την Τουρκία, την Πολωνία, την Ιταλία, την Εσθονία και τη Σουηδία βρέθηκαν στη Μυτιλήνη, έκαναν μαθήματα ελληνικής γλώσσας κι έζησαν ανάμεσά μας...

Αν η πολιτισμική ζύμωση και δημιουργία είναι ένα ζητούμενο στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πανεπιστήμιο, τα προγράμματα εντατικής γλωσσικής προετοιμασίας για φοιτητές Erasmus (**Erasmus Intensive Language Course - EILC**) αποτελούν μιας πρώτης τάξης ευκαιρία για την καλλιέργεια αυτής της διαδικασίας. Στην Ελλάδα λειτουργούν τέτοια προγράμματα σε πέντε πανεπιστήμια και ένα από αυτά βρίσκεται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου από το 2005.

Στις πέντε συνεχείς χρονιές που έχει υλοποιηθεί το πρόγραμμα, έχουν φιλοξενηθεί στη Μυτιλήνη συνολικά 90 φοιτητές από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Ο σκοπός του προγράμματος, όπως επισημαίνει η κ. **Αργυρώ Ντίλιου**, που είναι υπεύθυνη για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, είναι διττός: «**Γλώσσα και Πολιτισμός**. Ως προς τη γλώσσα, κεντρικός σκοπός είναι η κατάρτιση βασικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων. Αυτό επιτυγχάνεται τόσο μέσα από συστηματική διδασκαλία της γλώσσας, όσο και μέσα από άλλες επικοινωνιακές δραστηριότητες και μεθόδους, π.χ. παιχνίδια ρόλων. Τα μαθήματα της γλώσσας είναι εντατικά και συνεπικουρούνται από διαλέξεις καθηγητών των Τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών.»

Το EILC, που οργανώνεται και υποστηρίζεται από το Τμήμα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών Σχέσεων, «συνεπικουρεί την πολιτική ενίσχυσης και προώθησης των λιγότερο ομιλούμενων και διδασκόμενων γλωσσών της Ευρώπης και συμβάλλει στη γνώση και τη διάδοση του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού», αναφέρει η κ. **Αριστέα Καζαντζή**, η οποία είναι συντονίστρια του προγράμματος. Τονίζει επίσης ότι το Πανεπιστήμιο συγχρηματοδοτεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα και προ-

σφέρει στους συμμετέχοντες σίτιση, μετακινήσεις κ.ά..

Πολιτισμός, περιβάλλον...

Η γνωριμία των φοιτητών με τον ελληνικό

πολιτισμό και γενικά η επαφή τους με την ελληνική πραγματικότητα επιτυγχάνεται και μέσα από τη συμμετοχή τους σε πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως μαθήματα ελληνικών παραδοσιακών χορών, επισκέψεις σε μουσεία και αξιοθέατα του νησιού κ.ά.. Επί-

σης, οι εκδρομές που οργανώνονται, τους δίνουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, ενώ η παραμονή τους στο νησί τους εξασφαλίζει ευκαιρίες για επαφή με την τοπική κοινωνία σε συνθήκες πραγματικής καθημερινής ζωής.

... και Πανεπιστήμιο

Το ακαδημαϊκό προφίλ του προγράμματος ενισχύεται με διαλέξεις που πραγματοποιούνται σχετικά με θέματα επικαιρότητας, γλώσσας και πολιτισμού. Χαρακτηριστικά θέματα διαλέξεων που πραγματοποιήθηκαν φέτος είναι:

- «Όψεις της μετανάστευσης» από την επίκουρη καθηγήτρια **Ηλέκτρα Πετράκου**,
- «Φωνητική και φωνολογία της Νέας Ελληνικής» από τον επίκουρο καθηγητή **Κώστα Κανάκη**,
- «Ελληνικός Κινηματογράφος: χτες και σήμερα» από την επίκουρη καθηγήτρια **Ειρήνη Στάθη**
- «Οδυσσέας Ελύτης» από τους Α. Ντίλιου και **Α. Μιχαλακοπούλου**.

Σύνδεση με τον τόπο

Η σύνδεση που επιτυγχάνεται με τον τόπο είναι τέτοια, που αρκετοί από τους αλλοδαπούς φοιτητές που συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα επιστρέφουν με τις οικογένειές τους για διακοπές και περαιτέρω εξερεύνηση του νησιού. Όπως χαρακτηριστικά δηλώνουν κάποιοι από αυτούς: «*Χάρη στο πρόγραμμα συνειδητοποιήσαμε ότι τελικά η Ελλάδα δεν είναι μόνο ήλιος και θάλασσα. Είναι ένας τόπος που αξίζει κανείς να επισκεφτεί για τον πολιτισμό, τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που προσφέρει και φυσικά το περιβάλλον του.*»

Σπουδές σε νησί;

Η βάση εισαγωγής εκφράζει μόνο τη ζήτηση που έχουν οι θέσεις σ' ένα Τμήμα κι όχι την αξία του

Του Στράτου Στρατηγάκη*

Μερικοί φοβούνται, κάποιοι δεν εμπνέονται και κάποιοι άλλοι πιστεύουν ότι είναι χαμηλό το επίπεδο. Η αλήθεια είναι τελείως διαφορετική. Στα περιφερειακά πανεπιστήμια, άρα και στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, οι καθηγητές είναι νεώτεροι σε ηλικία και βρίσκονται σε πιο δημιουργική φάση της ζωής τους. Η αναλογία καθηγητών προς φοιτητές είναι πολύ μικρή, με αποτέλεσμα να έχουν χρόνο να αφιερώσουν στους φοιτητές τους. Το Πανεπιστήμιο έχει ήδη κλείσει 25 χρόνια ζωής και έχει οργανωθεί,

ξεπερνώντας τις... παιδικές ασθένειες που κατατρέχουν άλλα πανεπιστήμια. Το μεγάλο ερώτημα, όμως, είναι το επίπεδο σπουδών. Η αλήθεια είναι ότι δεν έχουν αξιολογηθεί ακόμη όλα τα τμήματα των πανεπιστημίων. Δεν μπορούμε δηλαδή να έχουμε μία σύγκριση με τα ίδια μέτρα και σταθμά. Όμως το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ήδη έχει αξιολογηθεί, με δική του πρωτοβουλία, από την Ένωση Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ήταν κολακευτικά για το πανεπιστήμιο, γεγονός που αίρει τις όποιες ανησυχίες μπορεί να είχε ο υποψήφιος φοιτητής. Ένα άλλο σημείο που πρέπει να ξεκαθαρί-

σομε είναι ότι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεν έχει καμία σχέση με τα περιφερειακά ΤΕΙ που φθίνουν, γιατί η υποχρηματοδότηση που ταλανίζει τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας είναι μεγαλύτερη στα ΤΕΙ και τα φέρνει στα όρια της διάλυσης. Ποιο θα είναι το κέρδος αυτού που θα επιλέξει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου για σπουδές; Θα σπουδάσει ένα αντικείμενο, εξίσου καλά, έχοντας συγκεντρώσει λιγότερα μόρια από τον υποψήφιο που θα σπουδάσει στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη (π.χ. Βάσεις του 2009: Μαθηματικό Αθήνας 17.022 μόρια, Θεσσαλονίκης 17.410 και Αιγαίου - Σάμος 14.441). Να

τονίσουμε εδώ κάτι που δε γνωρίζουν πολλοί υποψήφιοι. Η βάση μιας σχολής εκφράζει μόνο τη ζήτηση που έχουν οι θέσεις σ' αυτή κι όχι την αξία της. Γι' αυτό είναι χαμηλότερη η βάση του Μαθηματικού στη Σάμο. Τι θα μπορούσε να σπουδάσει ένας φοιτητής στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη με τόσα μόρια; Μόνο σε κάποιο ΤΕΙ. Τελικά είναι πολύ λογικό να σπουδάσεις σε νησί.

* **Ο Στράτος Στρατηγάκης είναι εκπαιδευτικός - αναλυτής, σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού.**

Freecycle

Μια πρωτότυπη ιδέα για την επαναχρησιμοποίηση υλικών που ορισμένοι θεωρούμε άχρηστα, έρχεται να ταράξει τα λιμνάζοντα νερά της διαχείρισης των απορριμμάτων και στη χώρα μας. Σήμερα όλοι πλέον γνωρίζουμε, έστω και αν δε συμμετέχουμε, ότι η ανακύκλωση αποτελεί μια καλή πρακτική για τη μείωση των απορριμμάτων. Στην πραγματικότητα, όμως, το ζητούμενο δεν είναι μόνο η επεξεργασία ορισμένων υλικών, όπως το αλουμίνιο, το χαρτί, το γυαλί και τα πλαστικά, η οποία εξάλλου έχει και κάποιο ενεργειακό κόστος. Το ζητούμενο είναι αφενός η αλλαγή του καταναλωτικού προτύπου, που συνεπάγεται τη μείωση των παραγόμενων απορριμμάτων, και αφετέρου η επαναχρησιμοποίηση υλικών, δηλαδή η διατήρη-

σή τους στον οικονομικό κύκλο.

Στη δεύτερη αυτή διάσταση έρχεται να συμβάλει το Freecycle, μια ιδέα που γεν-

νήθηκε το 2003 στην Αριζόνα των ΗΠΑ από τον **Deron Beal**, για να αποκτήσει διαστάσεις παγκόσμιου κινήματος τα τελευταία χρόνια.

Διαδικτυακές ανταλλαγές

Η λογική του Freecycle είναι πολύ απλή, όπως μας λέει ο **Γιώργος Ηλιόπουλος**, περιβαλλοντολόγος που ζει σή-

Είναι για πέταμα; Ξανασκέψου το!

μερα στην Αθήνα, γι' αυτό άλλωστε είναι και πετυχημένη. Καθένας μας έχει στο σπίτι του λειτουργικά αντικείμενα που τα θεωρεί πλέον περιττά. Ένα μπλουζάκι, μια καφετιέρα, ένα φωτιστικό, μια τηλεόραση, έναν υπολογιστή, ένα κρεβάτι κ.ο.κ.. Η χρησιμότητα ενός αντικειμένου είναι βέβαια σχετική. Για κάποιον μπορεί να είναι περιττό, αλλά για έναν άλλον πολύτιμο. Ο ιστότοπος www.freecycle.org δημιουργήθηκε για να βοηθήσει όσους θέλουν να προσφέρουν δωρεάν σε άλλους ανθρώπους πράγματα που δεν τους χρειάζονται. Ο ιστότοπος αυτός λειτουργεί ως ένας μεγάλος πίνακας ανακοινώσεων. Όποιος ενδιαφέρεται, καταχωρεί τα αντικείμενα που δε χρειάζεται πλέον, μαζί με μια συνοπτική περιγραφή (των χαρακτηριστικών και της κατάστασής τους), και οι ενδιαφερόμενοι «πελάτες» δεν

έχουν παρά να επικοινωνήσουν με τον ιδιοκτήτη και να τα αποκτήσουν. Μ' αυτό τον τρόπο λειτουργεί ένα τεράστιο ηλεκτρονικό δίκτυο ανταλλαγών.

Βασικοί «πελάτες» οι φοιτητές

Καταλαβαίνει κανείς εύκολα ότι εκτός από τις περιβαλλοντικές, οι κοινωνικές διαστάσεις αυτής της πρακτικής είναι τεράστιες. Άνθρωποι με περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες μπορούν να αποκτήσουν δωρεάν χρήσιμα και λειτουργικά αντικείμενα, των οποίων συχνά η οικονομική αξία δεν είναι ευκαταφρόνητη. Μεταξύ αυτών, οι φοιτητές αποτελούν βασική ομάδα-στόχο. Ήδη πολλοί από αυτούς εξοπλίζουν τα σπίτια τους ανέξοδα. Θα πρέπει βέβαια να διευκρινίσουμε ότι το freecycle διέπεται από κανόνες για την προστασία των παιδιών, ενώ οι διαχειριστές των κόμβων είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση της ποιότητας του περιεχομένου.

Πού βρίσκονται οι κόμβοι;

Ήδη το Freecycle έχει περισσότερες από 4.800 ομάδες (κόμβους) σε 104 χώρες από όλο τον κόσμο, ενώ περίπου 7 εκατομμύρια μέλη συμμετέχουν στις ανταλλαγές αντικειμένων. Στην Ελλάδα έχουν δημιουργηθεί κόμβοι σε 15 πόλεις. Στο Αιγαίο, με πρωτοβουλία φοιτητών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, λειτουργούν κόμβοι στη Μυτιλήνη και τη Ρόδο. Ο Γιώργος Ηλιόπουλος έφτιαξε τον κόμβο της Μυτιλήνης (http://groups.yahoo.com/group/mytilene_freecycle/), ενώ τον αντίστοιχο της Ρόδου (http://groups.yahoo.com/group/rhodes_freecycle/) έφτιαξε ο **Τάσος Θεοδοσίου**.

Δεν έχετε, λοιπόν, παρά να μπείτε στους σχετικούς ιστότοπους, να διαπιστώσετε πόσο εύχρηστο είναι και να γίνετε ενεργά μέλη της παγκόσμιας κοινότητας που φιλοδοξεί να αλλάξει τα δεδομένα στη διαχείριση των απορριμμάτων μας.

JURRASTA PARK

του Ζάνο

ζήσε το

my.aegean experience

μια Αιγαϊακή παρέα,
στο δικό μας Πανεπιστήμιο!

Events
& Εκδρομές

Συζητήσεις
- Forum

e-Περιοδικό

chat + games

Φωτό + Videos

φοίτηση & φυσική ομορφιά,

ζήσε αξέχαστα, μοναδικά!

my.aegean.gr

a link to a united university

my.aegean.gr
my.aegean

φοιτηκή δικτυακή
πύλη του Πανεπιστημίου
Αιγαίου
www.myaegean.gr
my.aegean.gr

web. <http://my.aegean.gr>
email. myaegean@aegean.gr
msn. myaegean@aegean.gr
mobile. +30 693 66 86 311